

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

utgave 10, årgang 79

www.universitas.no

Torsdag 10. april 2025



UNIVERSITAS I NEW YORK:

Studenter og forskere tør ikke uttale seg – FÅR INNTRYKK AV AT LOVER IKKE GJELDER LENGRE

Utenriks s. 14 - 16



Parlamentsvalg ved UiO:

**UNIVERSITAS
GIR DEG
OVERSIKTEN**

Nyhet s. 4 - 5



**TAR OVER
SOM
REKTOR:**

– Alle vet at
jeg liker å kjøre
traktor

Nyhet s. 6 - 7



– Jeg er luta
lei av hvordan
vi beundrer
og ser opp til
milliardærer

Kommentar s. 3

LEDER OG KOMMENTAR

UNIVERSITAS

Ansvarlig redaktør: **Dagny Mathilde Mohn**
dagny.mohn@gmail.com 46854623

Nyhetsredaktør: **Thea Eide**
Thea.eidee@gmail.com 93279217

Fotosjef: **Sara Aarøen Lien**

Desksjef: **Mona Soopalu**

Nettredaktør: **Idun Kjøl Wiig**

Uttegner: **Ida Fjeld**

Uttegner: **Lia Askew**

Uttegner: **Nora Hognes Berg**

Uttegner: **Sondre Kløvfjell**

Deskjournalist: **Freyja Eikrem Ims**

Korrektursjef: **Astri Lovett Hageberg**

Daglig leder: **Maryam Amini**

Besøksadresse: **Moltke Moes vei 33**

Post: **Boks 3 Blindern, 0313 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Nettside: **www.universitas.no**

Leder

Vi burde få mer igjen



Dagny Mathilde Mohn,
Ansvarlig redaktør

Meldingen nådde studentavisen via en pressemelding: Studentsamskipnaden SiO går med 28,4 millioner i overskudd, før skatt vel å merke. Selvfølgelig smiler både styreleder i SiO Eilif Tandberg og administrerende direktør Andreas Eskelund over resultatet. De forteller at pengene skal rett tilbake til studentvelferden, og brukes til å finansiere byggingen av nye studentboliger. Dette er gode nyheter, og noe studenter burde være glade for, skal vi tro pressemeldingen.

Samtidig kommer det inn et annet tips i innboksen. Leieprisen på Vulkan Studenthus settes opp. Allerede da Universitas skrev om åpningen av studenthuset i høst hadde leilighetene den høyeste leien av alle SiO-boligene. En student som allerede har tatt til takke med å betale 10 800 kroner i leie, får den fornyede kontrakten og ser at leien nå blir på 11 124 kroner i måneden. Ingen enorm økning, men i en stram økonomi er det få hundrelapper som avgjør hvorvidt man har salt til grøten resten av måneden.

I mars skrev også Universitas en annen sak om SiO-boliger.

Regjeringens nye studentboligsatsing gir SiO 331 millioner kroner i tilskudd til bygging og rehabilitering av 656 nye studentboliger. Det viste seg imidlertid at 325 av

dens andre tilbud, til gode. Mye av pengene kommer jo fra de som er studenter i dag, ikke de som vil være studenter når de 1300 lovede studentboligene er planlagt å stå ferdig innen 2027. Kan noe av det kan brukes på, for eksempel, å få kantineprisene ned?

Er det egentlig en gladyhet for at SiO går med så mange millioner i overskudd? Eller er det et tegn på at studentene i dag betaler for mye for SiOs tjenester? Når lunsj i kantina til 100 kroner for å bli mett ansees som «hyggelig at de har klart å reetablere lønnsomheten» ifølge pressemeldingen, er det grunn til å heve øyenbrynene. Det er grenser for hvor lønnsom en kantine for studenter burde være.

Hvis pengene SiO går i overskudd med skal brukes til å bygge fancy leilighetskomplekser som kun et fåtall av studentene har råd til, som Vulkan studentby er et eksempel på, mister SiO sin troverdighet som tilbyder av rimelige alternativer til de sinnssyke leieprisene i Oslo. SiO må spørre seg selv hva studentene faktisk trenger.

Når lunsj i kantina til 100 kroner for å bli mett anses som «hyggelig at de har klart å reetablere lønnsomheten» er det grunn til å heve øyenbrynene.

de «nye» boligene allerede var bygget. Vulkan studenthus og Nydalen studenthus ble omfattet av den nye støtteordningen. I saken sa leder for Velferdstinget Oliwia Skowron at regjeringens tilskudd skulle bidra til å holde leien nede på allerede eksisterende bygg. Det gjenstår å se.

At det skal satses på studentboliger er bra. Men man kan spørre seg hvordan overskuddet vil komme de studentene som enten allerede bor i studentbolig, eller bare benytter seg av samskipna-

Arkivaren

Et eklektisk skippertak

Jeg vet ikke hvordan du planlegger å ta ditt skippertak om noen uker, men uansett hva du tenker har nok Universitas' kjendispanel fra 2016 noen gode tips. I tro komikerånd tipser Lars Berrum om å stole på «gambler-feelingen» når du skal velge hvilke deler av pensum du endelig skal lese, mens flinkis Moxnes setter scenen for noen flotte timer foran skjermen: «Pust med magen, lag deg en termos kaffe, og spis havrekjeks og nøttemix». Men til syvende og sist kommer nok skuespiller Torbjørn Harr med det viktigste poenget: «Du må lese som faen».

Universitas, 06.05.2015



Historiske skråblikk av Freyja «Feinschmecker» Ims



Tallerkenkasting på Blindern

I 1993 kunne Universitas melde at Blinderns egne sendeplate-lag gjorde seg klare til EM i frisbee i Tyskland. Før «første tallerken» skal sendes psyker gutta i laget seg opp. For lett er det ikke, skal vi tro lagkameraten Bror Just Andersen: «Laget har flat struktur, ingen trener og stiller store krav til det sosiale». Men hvor er platekastejentene? «Norgesmesterne i jentelaget har skader å pleie her hjemme», til tross for hva «sendeplate-kaster» Trond Schliemann mener er en «meget snill sport».

Universitas, 31.03.1993



- Universitas er en avis for og av studenter for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden SiO. Universitas arbeider etter Vier varson-plukens regler for god pressesikk.
- Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonelt ansvar.



ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

Meritokrati eller myte?

Verken flesk eller flosshatt, men likevel representanter for enorm ulikhet. På tide å beundre andre enn milliardærer?

Klasseblindhet

Edvin Velle,
journalist i Universitas



Etter en lang studiedag kom jeg hjem, trett og sliten, og litt ekstra kort i lunta kanskje. Sofaen skrek til meg (jeg var ikke vond å be), jeg dro fram den evige tidstyven (Instagram), og begynte å «scrolle». Kunne dette gi meg litt avslapning?

Nei da. Plutselig dukker en Petter Stordalen opp, med en gjeng studenter fra NTNU som sammen roper «endelig mandag!». Jeg ble så oppgitt at det vokste frem en uventet dragning mot å ty til høygaffelen.

Jeg er luta lei, og med bekymring stiller jeg meg kritisk til hvordan vi, ofte uten refleksjon, beundrer og ser opp til milliardærer. Eller legitimerer dem ved å fremstille dem som «folkelige», bare de er litt greie, eller har på seg en eller annen mystisk rød lue. Denne legitimeringa skjer både på individnivå, og i samfunnet som helhet, særlig gjennom mediedekningen, der de altfor ofte behandles som kjendiser snarere enn maktpersoner som bør møtes med kritiske spørsmål.

Er vi blitt så klasseblinde overfor de

strukturer som opprettholder urettferdighet, særlig i en tid preget av individualisme og selvoptimalisering, at vi ikke evner å se hva som ligger under overflaten av en satirisk dårlig «happy monday»?

I vår tid lever vi ikke ut den kapitalistiske karikaturen av en eller annen riking som sammensatt av halvt flesk og halvt flosshatt, jager utslitte arbeidere i en eller annen fyrstikkfabrikk. Men likevel representerer Stordalen og andre milliardærer en enorm ulikhet og urettferdighet, og derav dets alvorlige konsekvenser for mange.

Det er viktig at vi evner å legge merke til parallellen mellom liksom-folkelige typologiske figurer som Stordalen eller Olav Thon – og over hundretusen i behov for mathjelp, foreldre som kranbler i økonomisk tvil eller marginaliserte unge uten råd til verken bursdag eller fritidsaktiviteter. For bak enhver «glad mandag», er det kanskje ikke en så glad mandag for andre.

Denne ulikheten og dets psykologiske, samt sosiale konsekvenser gjør ikke

livet bare mer krevende på bunn, men avdemokratiserer også samfunnet når pengene samles på topp.

Den nyliberale velferdsstatens retorikk om lik mulighet maskerer en brutal virkelighet: den forvandler strukturell ulikhet til individuell svikt. Det økte fokuset på individuelle prestasjoner i Vesten har styrket ideen om et meritokrati med klare vinnere og tapere. Man fortjener sin skjebne, og dét på bakgrunn av talent (eller mangel på talent).

Og i Norge lyder historien meget godt om vårt kjære og gode meritokrati. Det argumenteres dermed indirekte for at flaks, klassebakgrunn og tilfeldigheter er betydningsløse drivere for å ha oppnådd

den på individet. Økonomisk suksess er visst opp til oss selv, og i den anledning var vi så «heldige» å få tips fra Stordalen i Universitas for to utgaver siden. For å bli like suksessfull som en milliardær må du sove åtte timer og aldri gi opp. Det er latterlig. Muligheter er ulikt fordelt, og virkeligheten langt mer kompleks.

Vi liker å tro at det ikke er forskjell på folk og at vi er et klasseløst samfunn. Men dette stemmer ikke. De siste 20 årene har ulikheten økt. «vanlige folk» er blitt færre, mens både fattige og rike har blitt flere.

La oss heller skattlegge de store bandittene – milliardærer – og i stedet beundre våre ekte helter: helt alminnelige folk

Er vi blitt så klasseblinde at vi ikke evner å se hva som ligger under overflaten av en satirisk dårlig «happy monday»?

høye posisjoner. Konsekvensen blir da at vi ser opp til, og beundrer dem som har oppnådd idealet om økonomisk suksess. Jo mer overbevisende fortelling om meritokrati er, desto mindre legger man merke til privilegier. Dermed blir vi klasseblinde.

Samtidig oppfordrer sosiale medier stadig vekk til å ta full kontroll over egne liv, noe som passer dem med makt, da det fraskriver dem ansvar og legger byr-

som hjemmesykepleiere, lærere og renholdere, som hver dag får samfunnet til å gå rundt uten å høste milliardgevinster for innsatsen. De står opp hver morgen og yter etter evne, uavhengig av om det føles som en «glad-mandag» eller ikke.

Nyhetsredaktør: **Thea Eide**
thea.eide@gmail.com 93 27 92 17

NYHET

Tilstår millionunderslag

I fjor kunne Khrono melde om at den tidligere lederen av The International Students' Union of Norway (ISU) var tiltalt for underslag av midler som organisasjonen mottok i støtte. ISU skulle ivareta de sosiale, akademiske og politiske interessene til alle internasjonale studenter som studerer i Norge. Studenten ble valgt inn som leder av organisasjonen i 2021. I august i fjor sa hans forsvarer

Håvard Fremstad at mannen ville erklære seg ikke skyldig i tingretten. Denne uken ble det imidlertid kjent at studentlederen kommer til å tilstå. – Jeg kan opplyse om at saken vil gå som en tilståelsesdom, i det han erkjenner et beløp i størrelsesorden 1.1 millioner, sier politiinspektør og aktor Richard Røed til Khrono. **TE**

STUDENTVALGET VED UIO 2025:

Dette lover listene

Studentvalget på Universitetet i Oslo (UiO) åpner 24 april. Hvem fortjener din stemme?

Studentpolitikk

Tekst Nelly Marie Handloegten og Alvin Eikemo
Foto Isabel Svendsen Berge og Emilie Holtet

– Denne her? 40 kr, det er studentpriser! Gard Møller-Johansen smiler og viser frem böreken sin fra Dana Bakeri, et populært lunsjsted for blinderstudentene. Han er førstekandidat for Liberal Liste og mener at Studentsamskipnaden SiOs monopol på servering burde utfordres av kommersielle aktører for å presse prisene ned.

– Tror du det er en risiko for at det bare blir Joe & the juice?

– Ja, om man ikke stiller krav, men universitetet har alle muligheter til å gjøre det.

Møller-Johansen sier Liberal Listen ikke er ideologisk, men i programmet står akademisk boikott blant punktene.

– Vi mener det er en viktig egenskap å være solidarisk, sier han.

Han understreker at man må være realistisk og at prioritetene ligger hos studentene på campus.

Det har vært veldig mye aktivisme, og veldig lite påvirkning

Herman Tinius Lauenborg Winther, Moderat Liste

Turen går videre til benkene bak Niels Treschows hus, hvor vi møter Rines Kesler. Hun stiller for Venstrealliansen (VA), lista som har vunnet de siste fire valgene. Drømmecampuset beskriver hun som et sted for mangfold med mye studentfrivillighet.

– Frivilligheten blant studentene kan bare gå opp hvis økonomien tillater det, sier Kesler. Hun peker på at studentboligprisene er en av faktorene som tapper studentene

for mye penger.

– VA skal sørge for at leieprisene senkes, ved å legge press på SiO for å bygge flere studentboliger utenfor ring 3.

Det er ikke bare leieprisene som drar penger ut av studenters lommer, men også de omdiskuterte prisene på SiO-kantinene. Den ferske studentpolitikeren mener at private aktører er en dårlig løsning.

– Da vil man miste forslagsretten slik man har hos SiO.

Hun legger til at VA har jobbet for et forslag, som skal gjøre kantinematen av lavere kvalitet, dermed billigere.

Dasspolitikk og stikkontakter

– Hvem hadde sagt nei til en skybar over rektors kontor? sier Marcus De Boer.

Han er førstekandidat i Lista og møter Universitas etter forelesning. Kjernesakene til Lista, som er «dasspolitikk» og den «jævla trappa utenfor GS», kan virke som tull, men De Boer mener det er berettiget.

– Vi gjør et ærlig og redelig forsøk på å engasjere i studentpolitikken, vi er også den eneste lista som representerer alle fakultetene.

Han viser til lav deltagelse i studentpolitiske valg, som motivasjon for å sikte mer jordnært i Listas politikk.

– Doer med utoversvingende dører, knagger og luftrenser, sier De Boer når vi spør hvordan hans ideelle do ser ut.

Samtidig er foodtrucks noe han mener kunne gitt campus et fint løft.

Nestemann møter vi over zoom. Ludwig von Hohenstaufen, fra Uni-listen (UL), sier han måtte dra til sørligere strøk for å overkomme vinterdepresjonen. Vi når ham i England.

– UL vil øke støtte til frivillighet. Det er ikke universitetet som tilbyr studentkulturen, den er skapt av og for studenter, sier Hohenstaufen.

Mens økt trivsel og frivillighet står på agendaen, sier Hohenstaufen at vi også har et ansvar som studenter.

– Vi er studenter ved UiO, men også internasjonalt. Han mener at studenter må hjelpe andre studenter, både internasjonalt og i Norge, for å oppnå de samme demo-

kratiske rettighetene som man har her.

Mer lokalt er han oppgitt over lademulighetene på universitetet.

– Det er ingen stikkontakter!

Han utdyper i rogalandsdialekten:

– Det er ingen stikkontakter noen plasser der det er hensiktsmessig å sitte ned. Går det an å få mer stikkontakt? avslutter han.

Kanseller fattigdom

Vi lukker pc-en og rusler ut i solen ned til Villa Eika. Her møtes listenes kandidater for å promotere valget på UiO sine plattformer.

Susanne Max Krasa er A-listas første kandidat. De vil knytte studiestøtten til 2G for å gi studenter muligheten til å leve over fattigdomsgrensen, og unngå å sitte igjen med mange hundre tusen i lån.

Det er ikke den eneste måten hun vil gjøre det lettere etter studiene.

– Vi vil ha flere praksisplasser og studie-

Hvem hadde sagt nei til en skybar over rektors kontor?

Marcus De Boer, Lista

poeng for relevant arbeidserfaring.

På den måten håper Krasa å gjøre veien til arbeidslivet lettere og mer rettferdig. Den sosiale delen av studiet er også viktig for A-lista.

–Vi vil ha lengre fadderuke, om man ikke er med der er man ute fra dag én. Vi vil også skape andre arenaer hvor man ikke trenger alkohol, sier Krasa.

Vi sender Krasa på gangen igjen og Moderat Listes «mediepersonlighet», Herman Lauenborg Winther, trer inn. Han er deres tredjekandidat. De mener de representerer et alternativ til alle de venstreorienterte listene som dominerer valget.

– Det er viktig å la de som kjenner seg igjen i Moderat Liste, ha et hjem hos oss. Øverst på listen av saker står ytringsfriheten, og et oppgjør med kansellering.

– Jeg har selv opplevd å stille spørsmål til en professor og blitt fortalt at det å stille

spørsmål er problematisk.

Winther mener også at med Moderat Liste til valg vil meningsmangfoldet på campus øke.

– Det vil styrke ikke bare oss, men også de på andre siden av bordet. Winther tror at innsatsen må rettes mot studentene og vekk fra utenriks.

– Det har vært veldig mye aktivisme, og veldig lite påvirkning, sier han.

Boikott og bærbusker

Nestemann er Jihad Al-Mahdi fra Solidaritetslista (SL). Studentvelferd, inkludering av internasjonale studenter og akademisk boikott av Israel er viktig for SL, sier Al-Mahdi.

– Akademisk boikott er et tegn på akademisk frihet for alle. UiO bør ikke samarbeide med israelske institusjoner som er aktivt deltagende i krigsforbrytelsene og folkemordet som utspiller seg på Gazastripen.

– Hvordan kan det utføres?

– Vi ønsker å utarbeide retningslinjer for innkjøpsavtaler som sikrer at UiO ikke støtter selskap involvert i okkupasjonen. SL anerkjenner at det er vanskelig å trekke seg ut av samarbeid umiddelbart. Derfor krever vi tydelige uttalelser. Vi vil også fungere som et støtteorgan til aktivistene her på campus.

Vi får tak i Juni Berg-Nielsen, førstekandidat for Grønn Liste (GL) mellom slagene. Hun mener studenter bør stemme på Grønn Liste dersom de vil ha en liste som tar bærekraft og miljø på alvor.

– Ingen av rektorkandidatene hadde én heltidsstilling til bærekraft. Det betyr at man må kjempe betydelig mer denne perioden for å faktisk klare å få universitet til å kutte utslipp.

– Hvordan vil det se ut i praksis?

– Arbeidsutvalget (AU), som velges av studentparlamentet, snakker med rektoratet. GL har derfor lyst til å sette bærekraftiltak høyst på rangeringen av saker arbeidsutvalget skal prioritere når de er i disse dialogene.

Yrende uteareal og biehotelet på campus er samtidig like viktig.

– Jeg har lyst på masse rips og markjordbær på campus eller litt sånn som botanisk hage, sier Berg-Nielsen smilende når vi spør hvordan hennes drømmecampus ser ut.

universitas@universitas.no

SiO håver inn

Studentsamskipnaden SiO hadde en omsetning på 1,46 milliarder i 2024, noe som er en økning på 6,1 prosent fra året før. Årsresultatet endte på 28,4 millioner kroner før skatt for konsernet, skriver de i en pressemelding denne uken. – Jeg synes

det er veldig bra at vi klarer å levere positive resultater. Alt vi tjener går tilbake til studentvelferden. Vi trenger gode økonomiske resultater for å fortsette å forbedre studentenes velferd, forteller styreleder i SiO Eilif Tanberg. SiO investerte over en milliard kroner i studentboliger og annen infrastruktur i 2024, og har ikke hatt like mange boliger under utvikling siden sekstitallet. De neste tre årene vil mer enn 1300 nye studentboliger stå ferdig på Nordberg, i Nydalen og i Lillestrøm. *TE*

Pils på gresset

På Arbeiderpartiets landsmøte forrige helg ble det vedtatt mye viktig, blant annet å gå inn for væpnet politi, forbud mot handel som bidrar til Israels okkupasjon av palestinske områder og en helsereform som skal bidra til en mer sammenhengende

helsetjeneste for pasienter. Og kanskje viktigst av alt: Ap går nå inn for å tillate alkohol i parken. Dermed blir det et flertall på Stortinget om å kunne ta seg en øl i parken på lovlig vis. Det vil bare være lov innenfor avgrensede områder som kommunen setter, men likevel et stort skritt i riktig retning for øltørste sjeler. Dessverre vil forslaget først fremmes på Stortinget etter høstens valg, hvis Ap vinner. Altså er det bare å stålsette seg på enda en sommer uten lovlig pils på gresset. *ALA*



Solidaritetslista

Jihad Al-Mahdi

- Solidaritet for og av studenter
- Fritt Palestina
- Internasjonale studenter på UiO



Universitetslisten

Ludwig von Hohenstaufen

- Sterkere støtte til studentkultur og studentfrivilligheten
- Støtte til et fritt og kritisk akademia
- Bedre og mer trivelig studenthverdag



Grønn Liste

Juni Berg-Nielsen

- Grønne og solidariske avtaler
- Grønt og levende campus
- Psykisk helseløft, NÅ



Moderat Liste

Herman Tinius Lauenborg Winther

- Forsvare akademisk frihet og ytringsfrihet
- Flere praksisordninger og bedre overgang til arbeidslivet
- Avskaff SiO-monopolet – økt konkurranse og valgfrihet på campus



A-Lista

Susanne Max Krasa

- Studenter må få bedre råd!
- Studenter trenger arbeidserfaring!
- Studenter trenger bedre sosiale tilbud og psykiske helsetjenester!



Liberal Liste

Gard Møller-Johansen

- Øke tilrettelegging og fleksibilitet i hverdagen
- Styrke Studentfrivilligheten
- Knus SiO-monopolet



Lista

Marcus De Boer

- Automatisk begrunnelse på eksamen
- Bedre Dasspolitikk på UiO
- Gjør noe med den jævla trappa utenfor GS



Venstrealliansen

Rines Kesler

- Billigere husleie
- Boikott av folkemord
- Gratis reisevei til praksisplass

A portrait of Ragnhild Hennem, a woman with shoulder-length brown hair and glasses, wearing a light blue button-down shirt and a textured grey blazer. She is standing in front of a dark background with vertical lines, possibly a window or a wall. Her hands are clasped in front of her.

Slik vil hun styrke UiO

SEIER: Ragnhild Hennem vant rektorvalget. Hun gleder seg til sin nye jobb, men hadde også vært fornøyd som lastebilsjåfør.

Jurist og traktorentusiast Ragnhild Hennum (57) blir ny rektor ved Universitetet i Oslo (UiO), etter flertall blant både studenter og ansatte i valget.

Ny rektor

Tekst Tora Danielsen
Foto Isabel Svendsen Berge

– Jeg har tatt livet som det kommer. Noen har skikkelig langsiktige planer for livet sitt, men jeg har heller satt meg på den bussen som tilfeldigvis gikk forbi, og det har virket helt greit det også.

Det sier Ragnhild Hennum til Universitas. Den tilfeldige bussen har kjørt Hennum til mange stopp gjennom livet.

Hun har utdannet seg som jurist, vært viserektor og konstituert prorektor ved UiO og deltatt i flere offentlige utredninger. I dag er hun i sin andre periode som dekan ved Det juridiske fakultet, er professor ved Institutt for offentlig rett, sitter i styret til PRIO og leder komité for kjønnsbalanse og mangfold i akademia.

Men den 1. august kjører bussen videre, og skal parkeres i fire år. Da trer hun inn i sin nye stilling som rektor ved UiO, etter å ha fått et solid flertall av stemmene ved rektorvalget. Hennum blir den første kvinnelige rektoren siden Lucy Smith, som var universitetets første kvinnelige rektor fra 1993 til 1998.

– Jeg gleder meg til jobben, men det skal jeg si, jeg er stort sett blid og hadde gledet meg om jeg hadde kjørt lastebil og, sier Hennum.

Traktor, motorsag og vintage servise

Universitas møter Hennum på Det juridiske fakultet. Kontorpulten til den kommende rektoren spiller overraskende nok den gjennomsnittlige studenten: tomme brusflasker, snus og smertestillende, samt bøker og papirer som flyter rundt i et organisert kaos.

– Energidrikke drikker jeg ikke da, men jeg kan fort drikke flere kopper kaffe om dagen, sier Hennum.

Hun nøler litt med å la Universitas ta bilder av den rotete pulten, men ikke lenge. Hennum anser nemlig seg selv som en åpen bok med svært få hemmeligheter.

– Alle vet jo at jeg liker å kjøre traktor og drive med motorsag. Men jeg har også ganske god sans for Mokka-servise fra 50-60-tallet, som det nesten aldri er noen som mistenker meg for, så det er kanskje litt overraskende for flere.

Hennum har vokst opp på småbruk, og har tidligere omtalt seg selv som «trolig den eneste traktorlesba som faktisk kan kjøre traktor».

Strømmer på med gratulasjoner

Midt i intervjuet får Hennum en tekstmelding. Hun ser forvirret ned på telefonen og rynker litt på pannen før hun skjønner hva det dreier seg om.

– Aha, det er blomster til levering, ja, det får noen ordne opp i.

I etterkant av valgseieren har hun fått en haug med gratulasjoner og blomsterbuket-

ter. At gratulasjonene strømmer på er heller ingen overraskelse. Hennum vant rektorvalget med 53 prosent av stemmene, og fikk flest stemmer blant både ansatte og studenter.

– Det var en veldig hyggelig tillits erklæring å få. At det var såpass tydelig valgresultat gir jo på en måte et demokratisk mandat for å gå inn i jobben, så det var veldig bertryggende og hyggelig.

Vil tilrettelegge for studentene

Under valgkampen var det likevel flere som var skeptiske til Team Hennum. Teamet består av Hennum, prorektorkandidat Bjørn Jamtveit og viserektorkandidatene Mathilde Skoie, Berit Karseth og Jens Petter Berg.

– Vi er jo godt voksne, det kan man si om oss, og det var det noen som sa, at vi er litt for like i den forstanden. Samtidig tar det tid å skaffe erfaring, og da er man fort voksen. Men det ser ut som de som stemte ikke har lagt vesentlig vekt på det.

– Nå som du har blitt valgt, hva slags rektor ønsker du å være?

– En som samarbeider og legger til rette for virksomheten. Man snakker ofte om de studentene man skal rekruttere, men jeg tenker at vi også må ha ganske mye oppmerksomhet knyttet til de studentene vi faktisk har, sånn at de trives, kan utvikle seg, og ha det bra i jobb og studier.

Den største utfordringen

Det at studentene skal føle seg trygge, anser Hennum som viktig i en urolig verden. Hun trekker igjen fram samarbeid, men også inkludering som to viktige stikkord for å sikre et godt studiemiljø.

– Det er viktig å inkludere studentene i gode faglige fellesskap, sånn at de føler seg hjemme hos oss på UiO, og at de er del av et fel-

lesskap. Da tåler man mer uro også, og det skal vi jobbe mye med, sammen med de andre fakultetene.

Dette fokuset skal først og fremst tjene studentene, men det vil også ha positive ringvirkninger på det Hennum trekker frem som en av de største utfordringene hun nå står overfor som ny rektor: økonomien.

– Bedre med full lønn, enn studielån

– Vi har sett en ganske tydelig nedgang i økonomien til universitetene, og det blir ganske vanskelig å håndtere, innrømmer Hennum.

Dersom studentene gjennomfører studiene på normert tid, vil dette være en fordel for både universitetets økonomi, men først og fremst for studentene selv, forklarer hun.

– Det er jo mye bedre å få jobb og full lønn enn å leve på studielån, selv om det sikkert kan være hyggelig nok å være student.

Hennum referer til kandidatundersøkelsene, og understreker at hun ikke er bekymret for at kandidater ved UiO ikke får seg jobb:

– Det som det er viktig å jobbe med er å få alle gjennom studieløpet. Det kommer også til å være enda mer viktig enn det har vært for økonomien vår, og der har vi et potensial.

universitas@universitas.no

ANNONSE:

Tilbudsguiden

AVIS

Pen sum for studenter:

MORGENBLADET

10 uker for 10 kroner

Deretter 50 % studentrabatt



Bestill på morgenbladet.no/student

Da Dagsavisen

Få 50 % studentrabatt på Dagsavisen!

Bestill her:
abonnement.dagsavisen.no/student

dagsavisen@mediacconnect.no
Tlf: 22 99 80 00
www.dagsavisen.no

FORENING

GRATIS UKENTLIGE AKTIVITETER MED DNT UNG OSLO

Bli med på kajakk, klatring, buldring, fellesturer, kurs og spillkvelder hver uke!

GRATIS



LYD- OG LYSUTLEIE

Skal du ha fest?

Utleie av:

- Lyd
- Lys
- Aktivitetsleker
- ute/innekino
- Sceneteknisk
- Silent Disco

10% Student rabatt



DJ BOOKING NORGE AS
www.djb.no

Allt av artister og underholdere

MUSEUM

Astrup Fearnley Museet

Frida Orupabo
On Lies, Secrets and Silence

07.02–27.04.25

U25-medlemskap	190,-
Studentbillett	100,-
Under 20	Gratis

NOBEL PEACE CENTER

Studenter **50 kr**

Tirsdag-fredag kl. 11.00-14.00

Husk gyldig studentbevis.

Nasjonalmuseet

Utstillinger • Arrangementer
Åpninger • Klubbkveld • Bibliotek
Foredrag • Samtaler

Student under 30 år: 120,-
Medlem U25: 349,-



STUDENTBOLIG

ANKER STUDENTBOLIG



På leting etter et nytt hjem?

www.ankerstudentbolig.no

SYKKELVERKSTED

ER Sykkel A/S
Emergency Repair

ER sykkel- studentvennlig sykkelverksted i Oslo!

Er sykkelen din mer rust enn rull? Null stress - vi fikser det uten å sprengte stipendet! Hos ER Sykkel får du solid service, gode priser og rask hjelp.

ER Sykkel - fordi forelesninger vente ikke på flate dekk

Som student slipper du foran køen når uhellet er ute

ER Sykkel AS, Skovveien 13A, 0257 Oslo
www.ersykkel.no tlf: 90970754

KUTLUR

Victoria NASJONAL JAZZSCENE
Karl Johansgt. 35

Oslos mest spennende konsertprogram med jazz, improvisasjon og musikk som ikke ligner annet

Studentpriser
Uhørt! med gratis inngang

nasjonaljazzscene.no

Fra et studenthus til et annet

Da studenthuset i S023 ble vraket, ble de ti millionene som kommunen hadde bevilget til prosjektet, frigjort. DNS vil bruke dem på å forbedre Chateau Neuf.

Studenthus

Tekst Selma Stephansen

I Oslos reviderte budsjett for 2024 innvilget byrådet 10 millioner kroner til studenthuset i St. Olavs gate 23. I desember ble det vedtatt

gets ekstraordinære møte mandag 7. april. Det norske studentersamfund (DNS), også kjent som Chateau Neuf, har nemlig søkt om nesten alle pengene. Nå må Velferdstinget avgjøre om de vil stille seg bak søknaden.

Det er lettere å få med seg byrådet på dette når pengene går fra et studenthus til et annet

Juni Romero y Cordero Berg-Nielsen

at prosjektet ikke kunne realiseres likevel.

Kommunen har ikke sagt seg negative til at midlene fremdeles kan benyttes til studentaktiviteter, men hvilke formål bør de gå til? Dette ble diskutert på Velferdstinget.

Lyddemping og Amfi

Det norske studentersamfund ber om 9,5 millioner kroner som de mener «kunne gjort at Chateau Neuf får økt aktivitet og vil støtte opp om at Neuf kan være et samlingssted for alle Oslos studenter».

– Det er noe som skurrer her. Mye av pengebruken er ikke begrunnet og det virker forhastet, sier Elisabeth Gjedrem Johansen, studentrepresentant i Velferdstinget under møtet.

I søknaden foreslås det en rekke tiltak som DNS hevder vil bedre Chateau Neuf. De vil blant annet bruke 3,8 millioner kroner på lyddempende tiltak i kjelleren og bygge et nytt amfi til 1,8 millioner kroner. De vil også utrede mulighetene til å bygge et kjøkken og gjøre om parkeringsplassen til en park. Disse utredningene vil i seg selv koste henholdsvis seks hundre og tre hundre tusen kroner.

– Det er vanskelig å si basert på den søknaden de har sendt om dette faktisk vil komme studenter til gode, sier Gjedrem Johansen.

Fra et studenthus til et annet

Andre mener derimot at forslaget om å gi pengene til DNS er logisk.

– Det er lettere å få med seg byrådet når pengene går fra et studenthus til et annet, sier Juni Romero y Cordero Berg-Nielsen,

studentrepresentant i Velferdstinget.

Blant studentrepresentantene i Velferdstinget virker det som at det er en bred enighet om at DNS sin søknad til kommunen kunne ha vært bedre. Mye av kritikken handler om at de er redd kostnadsestimatet er forhastet, og at det i virkeligheten vil koste mer.

– Da kan dette bli flaut å stille

Pengebruken er ikke begrunnet og det virker forhastet

Elisabeth Gjedrem Johansen,

oss bak, sier Gjedrem Johansen.

Votering

Voteringen avgjorde likevel at Velferdstinget stilte seg bak DNS sin søknad om bevilgning av 9,5 mil-



SMILER: Velferdstingsrepresentant for Grønn Liste på UiO Juni Romero y Cordero Berg-Nielsen er positiv til forslaget.

ljoner kroner. Den 24. april skal Velferdstinget i et nytt møte med byråden, og de vil da støtte opp søknaden fra DNS.

Gjedrem Johansen sier til Universitas at hun stiller seg bak denne avgjørelsen, men vil påpeke at det er viktig med god kommunikasjon mellom Velferdstinget og kommunen.

– Slik sikrer man at slike avgjørelser blir tatt basert på studentenes beste, og ikke fordi man er redd kommunen skal trekke midlene.

universitas@universitas.no

Helsa sa stopp

Den 2. april trakk nestleder for Velferdstinget i Oslo og Akerhus Mitra Fagerli Rahman seg. Ifølge henne selv stod hun i et krevende arbeidsforhold over lengre tid.

Velferdstinget

Tekst August Søreide
Foto Isabel Svendsen Berge

– Det nådde et punkt der jeg måtte trekke meg med tanke på min egen helse. Det forteller Mitra Fagerli Rahman (22) som nylig valgte å trekke seg som nestleder for Velferdstinget i Oslo og Akershus (VT).

Rahman (22) startet karrieren sin som studentpolitiker med å først bli nestleder og så leder for studentutvalget ved Norges musikkhøgskole (NMH). Etter å ha deltatt på kun ett møte, ble hun valgt inn som nestleder i VT.

Nøyaktig hva som er grunnen til at hun nå har trukket seg fra stillingen ønsker hun ikke gå inn på, men forteller generelt om hva som har hendt til Universitas.

– Personalkonflikter

– Det var personalkonflikter som ikke ble håndtert i tilstrekkelig grad, sier Rahman.

Hun forteller at hun trivdes i stillingen som engasjert student og ikke var fornøyd med å si opp, men at arbeidskravene gjorde at hun ikke klarte stillingen i Velferdstinget.

– Jeg syntes det er synd at man ikke klarte å ta ansvar og fikse opp i det før det var for sent, forteller Rahman.

– Det har vært vedvarende og det har vært lenge, fortsetter hun.

Universitas har lagt frem kritikken for leder av Velferdstinget Oliwia Skowron (22). Hun svarer



ENGASJERT OG UTBRENT?: Mitra Fagerli Rahman (22) sier helsen tvang fram valget.

at detaljene rundt saken er taushetsbelagte og at de derfor bare kan kommentere saken generelt.

«Vi opplever at vi alltid har hatt bevissthet rundt et godt arbeidsmiljø og gode relasjoner innad i organisasjonen. Eventuelle utfordringer som har oppstått, har blitt tatt på alvor i henhold til våre rutiner. Vi skal fortsette å sikre et arbeidsmiljø hvor alle føler seg godt ivarettat.», skriver Skowron på e-post.

Hun påpeker at VT er en orga-

Det har vært vedvarende og det har vært lenge

Mitra Fagerli Rahman (22), tidligere nestleder for Velferdstinget i Oslo og Akerhus

nisasjon med hyppig utskiftning av tillitsvalgte.

«Organisasjonen er stadig i utvikling i samarbeid med våre tillitsvalgte. Vi opplever at vi har god og konstruktiv dialog med Mitra om hennes beskrivelse av arbeidssituasjonen, og vi tar hennes tilbakemeldinger på alvor.», avslutter hun.

Anbefaler fortsatt engasjement

Det er viktig for Rahman å understreke at det ikke er uenigheter om

hva slags politikk Velferdstinget skal føre som har vært grunnen til at hun har sagt opp vervet sitt.

– Uenighet skal det jo være, mye motstand er veldig gøy, sier hun.

Det har ifølge henne heller vært problemer rundt andre ting.

– Jeg har god kontakt om hva som skurrer, forteller hun.

Rahman forteller at kommunikasjonen gjør at hun er optimistisk for at neste års Velferdsting blir bedre. Tross hennes erfaringer anbefaler hun engasjerte studenter å søke seg inn i Velferdstinget dersom man er engasjert i studentpolitikken. Hun forteller at det er viktig med nye og friske pust.

Veien videre

Rahman forteller at hun er stolt over hva hun har oppnådd i sine perioder med frivilligverv, spesielt at NMHs valgdeltakelse gikk fra 12 prosent til 25 prosent og at dobbelt så mange har søkt på frivilligstillinger siden hun startet å engasjere seg for sin kampsak. Nemlig å inkludere de mindre utdanningsinstitusjonene i studentdemokratiet.

– Jeg er ung og lovende fortsatt, smiler Rahman, som forteller at hun ikke er ferdig med studentpolitikken for denne omgangen.

Velferdstinget må klare seg med tre studenter fordelt på to fylker de neste tre månedene frem til et nytt styre blir valgt inn den 2. juni.

universitas@universitas.no



URETTFERDIGHET: Hugin Dyre Jacobsen mener venneboliger kan føre til flere negative enn positive sosiale konsekvenser.

Studenter uten venner må flytte

For å styrke sosial bærekraft gjør SiO ordinære studentboliger om til boliger forbeholdt allerede etablerte vennegjenger. Studenter reagerer og mener det vil ha motsatt effekt.

Vennebolig

Tekst Ingrid Linea Engøy
Foto Isabel Svendsen Berge

19.mars fikk en gruppe studenter i Stensbergsgata studenthus en overraskende beskjed fra SiO. I en mail ble de informert om at boligen deres skal gjøres om til boliger forbeholdt vennegjenger, fra august 2025. Videre fikk de alternativet å selv melde interesse for vennebolig innen 15.april eller å finne seg et nytt sted å bo i løpet av sommeren. Masterstudent Hugin Dyre Jacobsen er en av leietakerne i Stensbergsgata som nå må søke ny bolig.

– Alle ble veldig overrasket og skuffet, og alle undret seg over hvorfor dette skjer, forteller Jacobsen og legger til at hele hans etasje fikk mailen fra SiO.

– En jeg kjenner flyttet inn for kun tre måneder siden. Nå fikk

han beskjed om å flytte ut, forteller han.

Vennebolig er et nytt boligkonsept fra SiO hvor én hovedleietaker fremleier til vennene sine. Dermed kan man etablere kollektiv med personer man allerede kjenner, istedenfor å bo med fremmede. Ifølge SiO er dette et tiltak for å i større grad styrke studenters sosiale relasjoner, og for å gi mulighet for at venner skal få bo sammen.

Ekkluderer de som er mest avhengige av tilbudet

En SiO-bolig er ofte første stopp for mange studenter, spesielt for førsteårsstudenter som ikke kommer fra Oslo. De har ikke fått mulighet til å etablere sosiale nettverk enda, og de er avhengige av boligtilbud med enkeltkontrakter.

Stensbergsgata Studenthus er et av SiOs mest sentrale boliger. Midt på St.Hanshaugen er man

nær både sentrum og flere universiteter.

– SiO sin første rolle er å være en utleier som er åpen og tilgjengelig for alle. Hvis ett av kravene for å bo i en av de fineste og beste studenthyblene i Oslo, er at man har flere venner som ønsker å leie med deg, er det ikke lenger åpent for alle, sier Jacobsen til Universitas.

Masterstudenten mener det er kritikkverdig at SiO reserverer egne boliger for en gruppe som allerede stiller sterkt i det private leiemarkedet. Han påpeker at res-

nebolig?

– Jeg har aldri hørt om det selv. Det kan godt hende noen har det, men mitt inntrykk er at de som ønsker en slik ordning allerede har et stort marked med tilbud som passer dem, svarer Jacobsen.

Jacobsen har selv lagt fram argumentene for SiO.

– De tok imot tilbakemeldingen. Men mitt inntrykk er at de ikke helt har tatt innover seg konsekvensene disse endringene kan ha. De har kun sett på de positive sidene.

Mange har fått seg venner for livet i en SiO-bolig.

Hugin Dyre Jacobsen, leietaker hos SiO

Universitas har vært i kontakt med SiO og gitt dem mulighet til å svare på kritikken som kommer frem i denne saken. De rakk imidlertid ikke å komme med sitt tilsvarende innen denne avisen gikk i trykken.

– Kjenner du noen som har etterspurt et slikt konsept som ven-

En unik mulighet

«Å bo med andre kan være en fin måte å få nye venner og bekjente» skriver SiO selv på sin nettside for bolig. Jacobsen har bodd i Stensbergsgata Studenthus i to år og har trivdes godt. Han har opplevd det som en flott mulighet for å treffe folk og skape nye relasjoner.

– Mange har fått seg venner for livet gjennom en SiO-bolig. Det er positivt å skape nye vennskap.

Jacobsen er ikke den eneste med denne opplevelsen. Utenfor døren i Stensbergsgata henger det et lite gullskilt. Der står det «i denne døren møttes mors og fars øyne for første gang.»

– Dette er historier som ikke gjentar seg dersom man prioriterer venneboliger, mener Jacobsen.

–Har endringene gjort at du nå vurderer det private leiemarkedet?

– Absolutt.

T-banekaos rammer studenter

Studenter som bor langs t-banelinje 2 og 3 kommer til å en utfordrende tid fremover. Burde kompensere med billigere månedskort, mener student.

Tunnelbanetull

Tekst Anja Natacha Sandvik
Foto Emilie Holtet

Slik påvirkes t-banen:

I 2025 gjennomfører Sporveien flere store prosjekter for å modernisere og utvide T-banenettet i Oslo. Disse arbeidene vil påvirke reisende på flere linjer i ulike perioder:

- + Fra 23. juni 2025: Majorstuen T-banestasjon stenges for av- og påstigning, men t-banen passerer.
- + Fra 5. juli til 10. august 2025: Full stengning: ingen t-baner passerer Majorstuen.
- + Alle linjer som normalt betjener Majorstuen stasjon (linje 1, 2, 3, 4 og 5) vil bli påvirket under stengingen i sommer.
- + Før sommeren vil ikke linje 2 og linje 3 kjøre mellom Majorstuen og Borgen i denne perioden. Der er det buss for bane.

Sporveien skal fremover oppgradere Majorstuen T-banestasjon. Derfor vil strekningen mellom Borgen og Majorstuen være stengt i tre måneder fra sommeren til andre halvdel av september.

I denne perioden settes det inn buss for bane. Sporveien forklarer at oppgraderingen er en del av et større prosjekt for å forbedre T-banenettet, og henger tett sammen med byggingen av Fornebubanen. Sven Christian Stenvaag i Sporveien sier at Majorstuen stasjon må stå ferdig før Fornebubanen åpner. Han forklarer at det er bedre å gjennomføre mest mulig av arbeidet i 2025, enn å spre det utover flere år og skape langvarige plager for passasjerene.

Det er viktig å investere i kollektivtrafikken, både i Oslo og regionalt. Men da må prisene og tilbudet følge med.

Christian Landbo Olesen (24), masterstudent i biomedisin

– Det ville vært uheldig å påføre passasjerene på linje 2 og 3 ju måneder med buss for bane i 2025,

Selv om det settes inn ekstra busser og trikker, må reisende likevel forvente en mer krevende

og så tre nye måneder i 2026. Det slipper de, fordi vi gjør alt samtidig, sier han.

Høye priser og færre avganger

En av dem som blir rammet, er Christian Landbo Olesen (24), masterstudent i biomedisin ved OsloMet. Han bor på Røa og bruker T-banen daglig.

Jeg må planlegge mye mer, og nå bruker jeg 15 minutter ekstra hver vei.

Christian Landbo Olesen (24), masterstudent i biomedisin

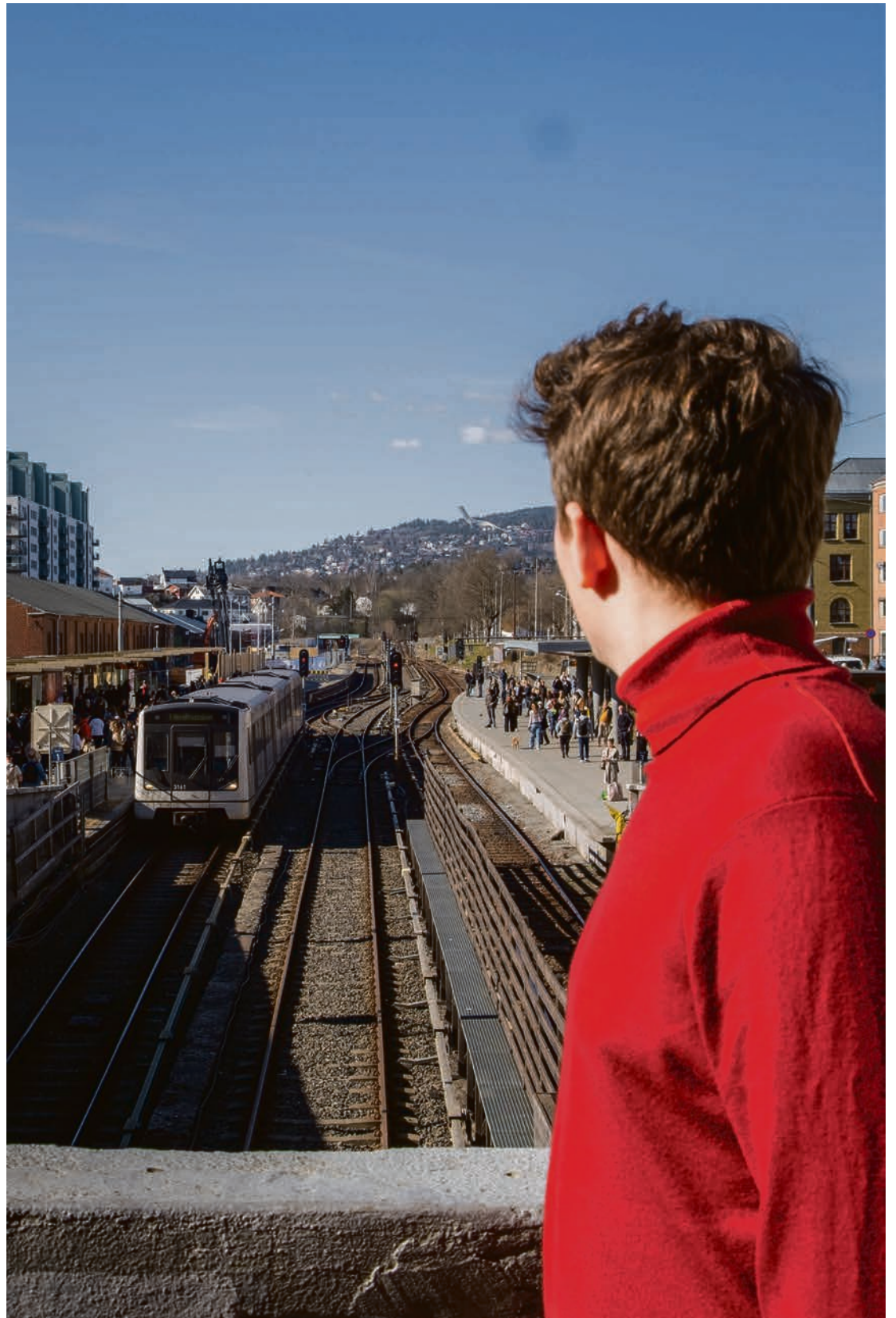
Han forstår at oppgraderingen er nødvendig, men synes det er frustrerende at reiseveien hans blir lengre.

– Jeg må planlegge mye mer, og nå bruker jeg 15 minutter ekstra hver vei, sier han. Flere i kollektivet hans er også frustrerte over situasjonen.

Et månedskort for studenter koster i dag 466 kroner. Olesen mener det burde vært billigere å komme seg rundt, særlig nå som tilbudet blir dårligere. Han betaler 4700 kroner i måneden for et lite rom i et kollektiv på Røa, som han selv beskriver som billig.

Vil gjøre mest mulig

Oppgraderingen inkluderer blant annet retting av spor og plattform, nytt tak, ny gang- og sykkelbro, og bedre adkomst. Sporveien planlegger å gjøre mest mulig mens stasjonen er stengt, og har god tro på å holde tidsplanen.



BUSS FOR BANE: Christian Olesen (24) bruker T-banen daglig fra Røa. I sommer må han belage seg på buss for bane og lengre reisetid.

hverdag.

– Fra starten av skoleferien får de som reiser med linje 2 et nytt reisemønster, sier Stenvaag.

Han legger til at Ruter vil komme med mer informasjon. Kort fortalt blir det nødvendig å bruke buss, trikk eller finne andre reisealternativer.

Ønsker billigere billett

Student Olesen har forståelse for at mange studenter sliter med høye boutgifter og dyr kollektivtransport. Derfor mener han at

det burde vært en annen prismo- dell når tilbudet er redusert.

– Har du vurdert andre transportmåter?

– Jeg har vurdert å kjøpe elsykkel, men selv de rimeligste koster rundt 9000 kroner, så det er litt dyrt, forteller Olesen.

Han forteller videre at han har vurdert å sykle i stedet for å ta buss.

Stenvaag understreker at det er Ruter, og ikke Sporveien, som fastsetter billettprisene. Ruter opplyser at de ikke har planer om

å redusere prisene, til tross for at kollektivtilbudet blir svekket.

Olesen synes kollektivtilbudet i Oslo generelt er bra, men mener at prisene er høye og avgangene burde vært hyppigere. Til tross for ulempe støtter han oppgraderingen:

– Det er viktig å investere i kollektivtrafikken, både i Oslo og regionalt. Men da må prisene og tilbudet følge med, sier han.

EKSPERT RÅDER:

Ikke la deg lure av børstfall

Mandag var en jojo-dag i norsk og internasjonal børs, grunnet toll-drama i USA. Endringene i børsen påvirker aksjene til flere studenter.

Børstfall

Tekst Oda Hovda Angelsen
Foto Emilie Holtet

Når sparepengene synker uten at drømmereisen er bestilt eller førsteplassen på ønskelista er kjøpt, blir mange studenter stressa. De siste dagene har børsen i Norge og flere steder i verden gått som en jojo. Mandag våknet Oslo-studentene til et kraftig fall.

Trumps nye toll

– Toll er som en skatt betalt av staten. Når denne skatten øker, øker også utgiftene til kjøperen. Dette gjør at mange er redde for nedgangstider og selger aksjene sine. Da faller aksjene i pris.

Forskningsprofessor ved institutt for finans på BI, Richard Priestley, forklarer at fallet sannsynligvis kommer som en frykt for økonomiske nedgangstider på grunn av president Trumps nye tollsatser. Trump innførte forrige uke nye tollsatser på en rekke land, med en økning på mellom 10 og 50 prosent. Norge ble selv rammet med 15 prosent toll.

Priestley forklarer at økningen av tollene fører til økte utgifter, som øker både frykten og sannsynligheten for økonomisk nedgang i et land og det er dette som skapes

Mange er redde for økonomiske nedgangstider og selger aksjene sine

Richard Priestley, professor ved BI

uro i det internasjonale markedet. Han er usikker på om denne utviklingen vil fortsette eller ikke, og peker på at det hele kommer an på hva Trump vil få ut av de nye satsene.

– Hvis satsene er permanente kan vi se en forlenget nedgang, men hvis Trump nå bruker satsene som et forhandlingsverktøy,

kan satsene forsvinne fort og nedgangen stoppe, mener Priestley.

Må ikke sjekke

– Er det mulig å få pengene til å jobbe for oss? undrer UiO-student Anette Kent Vågene (23).

Vågene har spart i aksjer de siste åtte årene. Målet for sparingen er å kunne kjøpe hus i en ung alder. Det var etter at hun som femtenåring fylte opp BSU-kontoen (boligsparing for unge) at hun for første gang investerte i fond. Hun fikk hjelp fra foreldrene sine og banken, som anbefalte å investere i fond og aksjer.

– Jeg ble rådført om å ikke følge med på hvordan fondet utvikler seg, for det går jo mye opp og ned, men når det er masse saker i media er det vanskelig å ikke sjekke, forteller Vågene.

Etter ønske fra Universitas sjekker Vågene status på fondene, og regner seg frem til en nedgang på rundt fire prosent. Som de fleste studenter er Vågene bekymret for den økonomiske situasjonen, men hun har enda håp.

– Om du ser tilbake til de store økonomiske hendelsene gjennom tidene, som børskrakket i 1929 og andre verdenskrig, så har jo aksje- og børsmarkedet kommet seg opp igjen, sier Vågene.

Hun tror derfor at markedet vil bli påvirket kortsiktig, men at det vil gå bra i det lange løp.

– Da velger jeg å ha tro på framtida.

Skal man investere nå?

Når aksjemarkedet faller og folks aksjer synker, betyr det også at en enkelt aksje er billigere.

– Er dette tiden for å investere i aksjer?

– Jeg ville ventet litt, mener professor Priestley.

Han forteller at selv om markedet har falt de siste dagene, har aksjer vært på et historisk høyt nivå. Dermed er dagens aksjer fortsatt ikke billige. Likevel, presiserer Priestley at det sannsynligvis kommer en kjøpemulighet snart.

– Hvis markedet fortsetter å falle ned til 20-30 prosent, er det på tide å kjøpe. Aksjer er best for langsiktig sparing, og det er ak-



SPAREHÅP: Anette Kent Vågene har spart i aksjer i åtte år og tror fortsatt det er en trygg sparemetode.

Er det mulig å få pengene til å jobbe for oss?

Anette Kent Vågene, student ved UiO

tuelt om du kan spare lengre enn fem år, ellers er for eksempel BSU et godt alternativ, avslutter Priestley.

Mandag ettermiddag melder den amerikanske nyhetskanalen CNBC at Trump vurderer en utsettelse på 90 dager for tollsatsene i alle land, utenom Kina. Kort tid

etter snur grafene og en liten økning merkes hos flere børser. Oslo Børs hadde på det verste på mandag en nedgang på 6 prosent, før stegningen av børsen var nedgangen kun på 0,4 prosent. Dermed fortsetter jojo-oppførselen i markedene.

Vil ha bedre beredskap



PÅ HYBELEN: Studentene må selv ta ansvar for beredskap.



UOVERSIKTELIG: Agdestein prøver å følge anbefalinger fra myndighetene

Studentene mangler egenberedskap, mener Norsk studentorganisasjon (NSO). De mener den nasjonale beredskapsplanen bør utformes deretter.

Beredskap

Tekst Mina Rye Wallum
Foto Emilie Holtet og Susanne Njølstad Skandsen

I studenthybler på knappe 10 kvadratmeter blir studentene oppfordret til å investere i vandunker, parafinovn og stormkjøkken. Men med hvilke penger, og på hvilken plass?

NSO vedtok nylig en beredskapsresolusjon som konstaterer at studenter vil være blant de mest sårbare gruppene i møte med en krisesituasjon, og argumenterer for at den nasjonale beredskapsplanen bør utformes deretter. En resolusjon er en fellesuttalelse som gir uttrykk for organisasjonens holdning til en sak.

– Studentene faller ofte mellom flere stoler. Mange sliter med å følge de ressurskrevende beredskapsrådene fra myndighetene, og de fleste vet ikke engang hva man skal gjøre dersom en krisesituasjon bryter ut, forteller NSO-leder Kaja Hovdenak til Universitas.

Når dagens beredskapsråd oppleves som uoppnåelig for studenter

flest, ønsker NSO en beredskapsplan hvor studentene inkluderes som en egen samfunnsgruppe. Hovdenak forklarer at kommunene, studentsamskipnadene og utdanningsinstitusjonene har mye av ansvaret for studentenes beredskapsevne. De generelle anbefalingene fra Oslo kommune oppleves som langt fra tilstrekkelig.

– Det er ikke nok å si at du må ha en gitt mengde mat og vann. Hvor skal du ha det hvis du bor på et femkvadratsrom du betaler 10 000 kroner for?

En vei å gå

– Vår oppgave er å sørge for at beredskapsinformasjon er tilgjengelig for studentene, og der har vi innsett at vi har en vei å gå, forteller utredningsleder i Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB) Tore Kamfjord til Universitas.

Også studentene ble tilsendt egenberedskapsbrosjyren fra DSB under den landsdekkende informasjonskampanjen Egenberedskapsuka i fjor. Kamfjord anerkjenner at informasjonskampanjen til nå har vært lite målgrupperrettet.

– Vi har så langt forsøkt å nå ut i bredere lag. Fremover vil vi prioritere å nå frem til spesifikke målgrupper, og da særlig aldersgruppen 18-29, sier han.

Han poengterer likevel at DSBs

Hvor skal du ha det hvis du bor på et femkvadratsrom?

Kaja Hovdenak, leder i NSO

egenberedskapsråd kan være et godt utgangspunkt, også for studentene.

– Alle kan gjøre noe, og noen flasker vann er bedre enn ingenting, sier han.

Administrerende direktør i Studentsamskipnaden SiO Andreas Eskelund forteller at også studentskipnaden ønsker å øke beredskapskunnskapen blant studentene. Imidlertid forklarer han også at studentene selv har noe av ansvaret.

– Man kan alliere seg med venner og kjente, og det lønner seg å tenke kreativt. Samtidig vil SiO fortsette dialogen om studentenes beredskap på et mer overordnet

plan, sier Eskelund.

Også etatsdirektør og beredskapsjef i Beredskapssetaten Ann Kristin Brunborg forteller at studentene selv må oppsøke og forholde seg til myndighetenes egenberedskapsråd. Videre forklarer hun at kommunens planverk retter seg mot nettopp kommunens ansvarsområder, og at studenters egenberedskap i den forstand ikke havner innenfor de kommunale pliktene.

– I en krise som rammer store

delar av befolkningen må ressursene prioriteres til de mest sårbare. Oslo kommune er derfor avhengig av at alle andre – også studentene – kan klare seg selv i en periode, sier hun.

Beredt

I tråd med studenters manglende egenberedskapsevne slet Universitas med å finne en beredt student å snakke med. Til slutt kom vi i kontakt med Elise Agdestein (26), som inviterte oss inn til beredskapslageret i sitt studentkollektiv.

– Jeg ønsket meg ting til lageret mitt til bursdagen min forrige uke, og da fikk jeg en primus. Nå må jeg bare skaffe meg gass, sier Ag-

destein og ler.

Hun fullførte mastergraden sin i internasjonal sikkerhet i fjor, og bor nå i et kollektiv med to andre studenter. De har hvert sitt rom, ingen stue, men et påbegynt beredskapslager på deling.

– Vi har i alle fall prøvd. Når man er student så flyr jo tiden, og vi har ikke fått tid til å fikse alt, sier hun.

Idet hun begynner å fortelle om det påbegynte beredskapsprosjektet, drar hun frem egenberedskapsbrosjyren hun fikk tilsendt fra DSB i fjor.

– Jeg synes den var så uoversiktelig, sier Agdestein, mens hun jobber seg nedover sjekklisten fra DSB.

– Vandunken må visst både tømmes og skylles og stå i 30 minutter. Også ser jeg at DAB-radioen må være batteridrevet. Min trenger ledning, så da må jeg vel kjøpe en ny.

Agdestein er selv bevisst på egenberedskap, men anerkjenner behovene som NSO belyser i sin beredskapsresolusjon. Også hun trekker frem informasjon til studentene som et viktig tiltak.

– Mange som bor i Oslo opplever krisetrussler som utrolig fjernt. Det er vanskelig å føle det så tett på kroppen, og å kjenne på det akutte behovet for beredskap, forteller hun.

Kilde: NSO

ANNONSE



equinor

Monica lærer tusenvís av barn å regne.

Men sliter
med å få sitt
eget budsjett
til å gå opp.

Nå søker vi ildsjeler som bruker fritiden og energien sin på lokale aktiviteter som inspirerer barn og unge. Med pågangsmot og lidenskap kan man få til mye, men ofte er det de små tingene som står i veien for å få til noe skikkelig stort. Og det koster ofte penger.

Nå deler vi ut 10.000 eller 100.000 kroner til hundrevis av lokale initiativer. Så uansett om du er en del av et fotballag, en kodeklubb, et korps, eller driver med noe vi aldri har hørt om, vil vi høre fra deg.

→ Søk på equinor.com/stotte innen 30. april.



BEGRENSET OPPMØTE: Columbia har vært episenteret for pro-palestinske demonstrasjoner i USA. Dagen Universitas er der demonstrerer en liten gjeng utenfor, og en liten gjeng innenfor gjerdene.

INTERNASJONALE STUDENTER
FRYKTER Å SI HVA DE MENER:

– Nesten autoritær stemning

I frykt for konsekvensene, tør ikke lenger utenlandske ansatte og studenter ved Columbia-universitet i New York å ytre seg offentlig. – Man risikerer å bli deportert.

Ytringsfrykt

Tekst Ulrik Alver Solli
Foto Sara Aarøen Lien



En regnfull ettermiddag mot slutten av mars, omgitt av bevæpnet politi, fotografer og tv-reportere, vandrer en liten gruppe demonstranter rundt på et inngjerdet område utenfor hovedinngangen til prestisjeuniversitetet Columbia.

«We will be victorious» roper de taktfast, de fleste med palestinskjerf og tildekte ansikter. Flere av dem bærende på plakater til støtte for Mahmoud Khalil, protestlederen som få uker i forveien ble pågrepet av det amerikanske utlendingspolitiet ICE.

Studenter på vei inn til campus går i en sirkel utenom demonstrantene, for deretter å stille seg bakerst i en lang kø som leder frem til inngangen. Foran inngangens høye, ærverdige smijernsporter er det satt opp noen hvite, provisoriske telt hvor det foretas ID-kontroller. Ingen uten tilknytning til universitetet slipper nå inn på campus. Selv ikke agenter fra ICE slipper inn uten rettslig fullmakt.

Columbia først ut

Den siste tiden har Columbia vært i alles søkelys.

Kun en drøy uke etter gjeninntredelsen

som president, signerte Donald Trump en presidentordre hvis uttalte mål er å bekjempe antisemittisme i USA. Som del av dette skal særlig aktivitet på «venstreorienterte, anti-amerikanske høyskoler og universiteter» undersøkes. Ordren tar også til orde for å fjerne utenlandske innbyggere som bryter amerikanske lover.

Dette rammer Columbia særlig hardt. I tillegg til å huse mange internasjonale studenter, har universitetet en lang tradisjon for studentprotester.

I forbindelse med krigen i Gaza har universitetet vært episenteret for landsdekkende, pro-palestinske demonstrasjoner. Av motstanderne er disse blitt beskyldt for å være Hamas-vennlige og antisemittiske. Også demokrater, blant dem Joe Biden, har kritisert protestene offentlig. I fjor vår tok universitetet selv grep for å få slutt på protestene. Etter å ha engasjert politiet i New York, ble over hundre personer arrestert, flestparten av dem studenter.

Siden Trumps gjeninntreden har universitetet likevel opplevd en ny grad av press. I starten av mars kom nyheten om at Det hvite hus kutter 400 millioner dollar (om-

trent 4,35 milliarder norske kroner med dagens omskiftelige valutakurs) i statlig støtte til Columbia. Begrunnelsen at universitetet ikke hadde gjort nok for å beskytte jødiske studenter mot antisemittisme. Nylig ble det kjent at Columbia imøtekommer ni krav satt av regjeringen, blant disse et forbud mot bruk av masker på campus.

Omtrent samtidig med pengeuttene, begynte også arrestasjonene av studenter aktive i de pro-palestinske demonstrasjonene. Først ut var nevnte Khalil, som hadde permanent oppholdstillatelse i USA og hverken var dømt eller tiltalt for noe kriminelt. På en pressekonferanse mot slutten av mars skrot utenriksminister Marco Rubio av å ha fjernet over 300 personers visa grunnet pro-palestinske demonstrasjoner.

Hva gjør dette med dem som holder til ved universitetet? Hvordan er stemningen på et universitet under konstant trykk fra myndighetene?

Hersker usikkerhet

Få dager før demonstrasjonen, på en kafé i en annen del av byen, legger Universitas merker til en ung kvinne med PC-en dek-

ket av klistremerker fra Columbia. Når vi så henvender oss til henne, interessert i høre om hvordan stemningen er på universitetet, kvepper hun til. «Jeg vil ikke si noe, jeg vil ikke snakke med pressen», sier hun med en

**Jeg skulle
gjærne ytret
meg mer
offentlig,
men man
risikerer å bli
deportert. Det
er beklagelig**

Anonym ansatt ved
Columbia-universitet

tydelig nervøs mine.

Folk frykter hvilke konsekvenser det



ID-SJEKK: Kun de med tilknytning til universitetet slipper nå inn på campusen til Columbia. Tidligere var campus åpent for alle, men i kjølvannet av demonstrasjoner ble dette endret. Grunnen skal ha vært at mange av demonstrantene ikke selv var studenter ved universitetet.

kan få å prate med pressen, om så bare en norsk studentavis, sier en utenlandsk ansatt ved Columbia som Universitas snakker med. Av nettopp denne grunnen ønsker vedkommende heller ikke selv å stå fram med navn og bilde.

– Alle ved universitetet står i en enorm skvis. Det hersker stor usikkerhet. Man får inntrykk av at lover og regler ikke gjelder lenger.

Alle som ikke er amerikanske statsborgere, er veldig engstelige, forteller den ansatte. Frykten er å bli kastet ut av landet dersom man sier noe galt.

– Jeg skulle gjerne ytret meg mer offentlig, men man risikerer å bli deportert. Det er beklagelig.

Også andre ansatte ved universitetet har utstedt advarsler til internasjonale studenter. «Ingen kan beskytte dere» og «det er farlige tider», skal Jelani Cobb, dekan ved fakultet for journalistikk, ha fortalt en gruppe internasjonale studenter, ifølge The New York Times.

Metode skaper frykt

Hittil har myndighetene konsentrert seg om dem som har vært aktive i de pro-palestinske demonstrasjonene. Måten deportasjonene har skjedd på, skaper likevel frykt langt utenfor disse gruppene, forteller en utenlandsk student Universitas prater med i nærheten av campus.

Hverken han selv eller noen han kjenner har deltatt i protestene. Han ønsker likevel ikke å ha bilde og navn knyttet til uttalelser som kan oppfattes som kritikk av myndighetene.

Inntrykket er nemlig at Trump-administrasjonen bruker føderale byråer til å forfølge kritikere og meningsmotstandere. Små ting spinnes ut av preposisjoner og kan brukes som påskudd til å sende noen ut av landet.

– Når du er her som student, har du veldig få rettigheter. Det føles tryggest å ikke gjøre noe som kan få konsekvenser i senere tid.

Han mener det er sannsynlig at det har funnet sted antisemittisme i forbindelse

med demonstrasjonene. Myndighetenes reaksjon og fremgangsmåte oppfattes likevel ikke forholdsmessig.

For om lag en måned siden kunne nyhetsnettstedet Axios melde at Marco Rubio ønsket å ta i bruk kunstig intelligens for å gjennomgå utenlandske studenters ytringer i sosiale medier. Målet skal angivelig være å avdekke Hamas-sympatisører.

– Internasjonale studenter er redde for å reise ut av landet, i tilfellet de ikke slipper inn igjen. Folk er veldig påpasselige med hva de poster på sosiale medier.

– Hvor utsatt man reelt sett er, er vanskelig å si. Samtidig påvirkes man av å lese om at studenter ved Columbia arresteres. Det er noe vi snakker om hele tiden.

Den tette tilstedeværelsen av politi og myndigheter rundt campus bidrar også til en følelse av utrygghet, forteller studenten. Ettersom ICE-agenter er stengt ute fra campus, fryktes det at de vil prøve å henge seg



BESKYLDNINGER OM ANTISEMITTISME: Trump-administrasjonen har gått hardt til verks mot Columbia-universitetet. De mener ikke nok er gjort for å beskytte jødiske studenter.

Derfor bruker vi anonyme kilder:

Universitas har som hovedregel at kilden til informasjon skal identifiseres, i tråd med Vær Varsom Plakatens punkt 3.1. Likevel er det noen ganger nødvendig å anonymisere kildene. I USA er det ennå mye usikkerhet knyttet til å være utenlandsk student eller forsker og hvor stort ytringsrom man har. Som det kommer frem i saken finnes det eksempler på mennesker med oppholdstillatelse som har fått den trukket på grunn av deltakelse i demonstrasjoner. For å verne om kildene i denne saken har vi derfor anonymisert kildene.

Saken fortsetter»

Jeg har veldig akutt behov for å komme meg hjem til familien, egentlig. Det er noe man kanskje vanligvis hadde sagt fra en krigssone, og nå sier man det fra USA

Anonym kvinnelig student ved Columbia-universitetet

på studenter som entrer universitetsområdet. I slike tilfeller er studentene instruert til å si at de ikke «har autorisasjon til å gi folk adgang til universitetsområdene».

Studenten flyttet til New York før fjorårets valg, og planlegger å bli værende i USA i årene fremover.

– Det er mye som er attraktivt ved å bo her, den politiske situasjonen er bare en del av en større totalvurdering.

– Sliten av hele situasjonen

Andre søker derimot å komme seg ut av landet så fort som mulig. En annen student Universitas treffer noen dager senere, også hun med ønske om å være anonym, har planlagt en reise til hjemlandet i påsken. Håpet er at hun ikke trenger å reise tilbake. Hun er uansett ferdig i USA om få måneder, og venter nå på tillatelse fra universitetet til å kunne følge resten av studieopplegget hjemmefra.

Både hun selv og folk hun omgås med bruker mye krefter på å være redde, noe som går på bekostning av konsentrasjonsnivået. Samtidig er det vanskelig å vite sikkert hva som er velbegrunnet og hva som er irrasjonelt.



Man blir jo konspiratorisk av hele greia

Anonym kvinnelig student ved Columbia-universitetet.

ANONYMITET: Utenlandske studenter er usikre på hva fremtiden kan bringe. De kvier seg for å ha navn knyttet til utsagn som kan oppleves som kritikk av myndighetene.

– Man blir jo konspiratorisk av hele greia, sier hun, og forteller om venner som har slettet brukere på sosiale medier etter å tidligere ha delt pro-palestinsk innhold. Andre har avlyst planlagte utenlandsferier. Selv har hun koblet seg fra universitetets internett, samt byttet alle passord – for sikkerhets skyld.

Et stort usikkerhetsmoment er at ting endrer seg fort. I første rekke er det palestinedemonstranter som er i søkelyset. Men i neste omgang kan det være noen

andre.

– Det at folk arresteres og holdes fanget uten at de er anklaget for spesifikke lovbrudd er fryktelig skremmende. Det minner om en politistat, sier studenten, med henvisning til arrestasjonene av både Khalil og tyrkiske Rumeysa Ozturk, som få dager i forveien ble arrestert av sivilkleddede ICE-agenter mens hun gikk gate-langs i Massachusetts.

Slik også andre har fortalt, gjør det at folk blir forsiktige med å ytre seg.

– Når folk er så forsiktige, så sier det noe om en nesten autoritær stemning, sier studenten, som er sliten av hele situasjonen.

– Jeg har veldig akutt behov for å komme meg hjem til familien, egentlig. Det er noe man kanskje vanligvis hadde sagt fra en krigssone, og nå sier man det fra USA.

universitas@universitas.no



POLITIOPPBUD: I tillegg til at det vrirler av politifolk, vanker angivelig også ICE-agenter kledd i sivil rundt Columbias campus.

Tyrkiske studenter i opprør etter arrestasjon

Studenter i Tyrkia boikotter undervisning og protesterer fengslingen av Istanbuls ordfører Ekrem İmamoğlu. – Et forsøk på å underminere ham før det neste presidentvalget, mener tyrkiske studenter.

Studentprotester

Tekst Iliad Rostami

Det har den siste tiden pågått protester på universiteter i flere byer i Tyrkia, etter at Istanbuls ordfører Ekrem İmamoğlu ble arrestert 19. mars. Ordføreren ble fengslet på bakgrunn av en rekke anklager som blant annet gjelder korrupsjon og terrorstøtte. İmamoğlus parti CHP, som er den største politiske opposisjonen til president Erdogans AKP, mener arrestasjonen er politisk motivert. De er ikke alene. Hendelsen har ført til de største protestene på over et tiår i Tyrkia.

Mistet grad og fengslet

– Det begynte med at de annullerte graden til İmamoğlu, så ble han arrestert, sier Ahmet Bulut (21) på telefon til Universitas. Han studerer oversettelse og tolkning ved Universitetet i Istanbul, det samme uni-

Det er åpenbart at avgjørelsen er politisk motivert

Ahmet Yusuf Bulut, student

versitetet som nå har annullert İmamoğlus universitetsgrad. Begrunnelsen til universitetet er det de kaller uregelmessigheter i overføringen fra et annet privat universitet, som İmamoğlu gikk på før han fullførte graden i Istanbul på 90-tallet.

– De kansellerte graden hans uten å gi en forklaring. Det er åpenbart at avgjørelsen er politisk motivert, sier Bulut.

Ifølge den tyrkiske grunnloven må presidentkandidater ha universitetsgrad for å kunne stille til valg. Ifølge Ahmet er det åpenbart at universitetet aktivt spiller på lag med det styrende regimet i Tyrkia.

– Det er tydelig at universitetsledelsen støtter en politisk side. Det burde ikke være deres rolle, sier han.

İmamoğlu ble arrestert få dager etter at partiet hans CHP kunngjorde at han ville stille som presidentkandidat i det kommende valget i 2028. Han sitter nå varetektfengslet i Europas største høysikkerhetsfengsel som kalles for Marmara-fengselet vest i Istanbul. Ekrem İmamoğlu ble for alvor kjent i tyrkisk politikk etter at han ble borgermester i Istanbul i 2019. Den tidligere hovedstaden har vært regnet som maktens høyborg for president Erdoğan og hans parti AKP. Erdoğan var selv borgermester i Istanbul mellom 1994-1998.

Siden valgseieren til İmamoğlu i 2019, har han vokst til å bli den største politiske utfordreren til Erdoğan. Menneskerettighetsorganisasjoner som Human Rights Watch og Amnesty har kritisert arrestasjonen og mener den føyer seg inn i et mønster der tyrkiske myndigheter bruker rettsapparatet for å kneble politiske motstandere.

Organiserer på Whatsapp

Bulut forteller at studentprotestene startet på hans universitet, før det spredte seg videre til andre steder som i hovedstaden Ankara og mindre byer der Erdoğan vanligvis har stor støtte.



STUDENTOPPRØR: Ahmet Yusuf Bulut (21) fra Universitetet i Istanbul protesterer i likhet med hundrevis av andre.

– Studentprotestene er litt uorganiserte. Det meste planlegges i Whatsapp-grupper og skjer spontant, men vi merker at mobiliseringen øker. I Whatsapp-gruppen

foreløpig ikke har reagert på protestene eller boikotten deres.

– Det er ikke obligatorisk å møte opp på all undervisningen, og så langt har profesorene våre tolerert det, forteller han.

Politiraid på campus

Rundt 300, studenter og andre, skal ha blitt arrestert i forbindelse med demonstrasjonene som har pågått i Tyrkia. De er siktet for blant annet å ha deltatt i ulovlige demonstrasjoner, motstand mot politiet og terrorforbindelse.

Ifølge en student som har deltatt på demonstrasjonene ved det anerkjente Middle East Technical University (METU) i hovedstaden Ankara, har politiet tatt seg inn på campus for å slå ned på protestene. Universitas kjenner til identiteten til studenten, men han ønsker å være anonym i frykt for å havne i vanskeligheter med myndighetene. På hans campus har det vært organisert demonstrasjonstog, og i likhet med studentene i Istanbul hadde de også undervisningsboikott.

– Opprørspoliti har vært på campus, og brukt tåregass og skutt plastkuler, forteller METU-studenten på telefon til Universitas.

Vi merker at universitetsledelsen har tatt en side. Det burde ikke være deres rolle

Ahmet Yusuf Bulut, student

som samler studentene på Universitetet i Istanbul, er det 113 som deltar, informerer Bulut. Der ble det nylig planlagt en undervisningsboikott.

– Vi organiserte oss, og ble enige med andre studenter om å ikke møte opp til undervisning én hel uke, sier han. Han legger til at ledelsen ved Universitetet i Istanbul

Flere har vært tatt i arrest, og de han kjenner til, har vært sluppet ut etter fire dager.

Heller ikke hos dem har det vært særlig med reaksjoner fra universitetsledelsen.

– Rektor og ledelsen har stort sett vært tause. Vi så han dukke opp i kantina som om ingenting hadde skjedd.

universitas@universitas.no



REVOLUSJON: Vi er her fordi vi ønsker revolusjon, står det på banneret til en demonstrant.



ANTI-FEMINIST: Demonstrant med banner rettet mot president Erdoğan, som beskyldes for å ha kvinnefiendtlige holdninger.



STUDENTPROTESTER: Studenter på Universitetet i Istanbul demonstrerer på campus etter ordfører İmamoğlus arrestasjon 19. mars.

DEBATT

Idé- og debattredaktør: **Ada Louise Andreassen**
adalouiseandreassen@gmail.com 948 09 383

KJØR DEBATT

Hete tips om debatter i andre redaksjoner

CV-mat?

Denne uka avsluttes studentvalget ved Universitetet i Bergen. Det skal velges representanter til studentparlamentet og to studentrepresentanter til universitetsstyret. I fjor lå valgdeltagelsen blant studentene på 12,68 prosent. Ikke så mye annet å forvente, når ingen vet hva studentparlamentet driver med. Det skriver ansvarlig redaktør i Stoff, Marie Gjørund Kleppen, som tydeligvis har sett seg viktig lei på UiBs studentpolitikere. Hun beskriver det hele som en jakt på CV-mat og anklager fjorårets studentrepresentanter i UiBs universitetsstyret for å ikke ha fått igjennom noe som helst.

Godt for Kleppen at hun har et sted å få sinnet ned på papir. Heldigvis får hun motbør fra nestleder i Sosialdemokratisk liste, Kaja Sakala Sandvik, som faktisk lister opp flere saker studentparlamentet har fått gjennomslag for. Og som Sandvik skriver så fint: «Hvis man ser problemer så hjelper det ikke å sitte hjemme og klage over dem» og at «studentpolitikk ikke bare handler om å vinne saker, men også om å kontinuerlig kjempe for dem.»

Etter mye klaging, kan leseren puste lettet ut når Kleppen avslutter innlegget sitt med et soleklart ønske til årets studentvalg: at det vil by på flere kontroverser, tydeligere stemmer og listeprogrammer som adresserer problemene studentene egentlig bryr seg om. Her hjemme i hovedstaden håper vi kanskje på noe av det samme? Om ikke lenge går startskuddet for studentvalget ved UiO. Valgdeltagelsen her er ikke noe bedre enn i Bergen. Faktisk ligger den på usle 12,59 prosent.

Fire nye lister stiller til årets studentvalg. Her skal visst ikke ressursene brukes opp på å «leke voksenpolitikere». Noen vil ha billigere kantine. Noen kjemper for solidaritet, andre synes visst det blir litt for mye av det. Noen vil gjøre noe med «den jævla trappa utenfor GS», eller at dørene på UiOs toaletter burde slå utover. Forhåpentligvis vil det være noe her for enhver smak, og forhåpentligvis vil det være nok av kontroverser og tydelige stemmer som vil få valgdeltagelsen opp. Valget starter allerede 23. april, så det er bare for UiOs studentpolitikere å begynne å krangle.

ALA

Ukas overhørt

mr fjert...@mr_fjert
HIMMELSK STEMNING I OSLO!!!!

Vi er vel også det eneste landet med 3 utenriksministere Jonas, Jens og Barthen. Slik koster.

I kommentarfeltet til E24 om dyrtiden.

– Jeg er ikke kald. Jeg er hot.
UiO-student

Du er ikke dårlig til at tage beslutninger, beslutningene er pissetårige til at blive taget.

Matilde Nordal, Uniavisen

Har du overhørt noe artig/opsiktsvekkende blant dine medstudenter? Send oss en melding på instagram/messenger! Sitatene er anonyme.

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?

Send innlegget ditt på e-post til

debatt@universitas.no

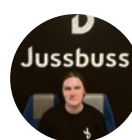
Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten



Husleieloven fungerer ikke i praksis

Det er på tide å gi leietakere en reell mulighet til å sikre sine krav.



Husleieloven

Adne Hergot
Langås, Husleie- og
ID-svindelsgruppen i
Jussbuss

Jussbuss er et rettshjelpetiltak drevet av jusstudenter, som tilbyr gratis juridisk rådgivning i enkelt saker og jobber rettspolitisk. Vi jobber med de rettsområdene der vi erfarer behovet for rettshjelp er størst, for eksempel husleierett. Jussbuss opplever ofte at leietakere opplever å ha et krav på retting mot utleier uten at noe blir gjort. I slike tilfeller er det å holde tilbake leie en av de mest effektive mekanismene en leietaker har etter husleieloven for å sikre kravet sitt.

Når man holder tilbake leie må den tilbakeholdte andelen settes inn på en deponeringskonto for at leietaker ikke skal stå i betalingsmislighold til utleier. Problemet er imidlertid at ingen banker i dag tilbyr å opprette deponeringskonto, og sanksjonen blir dermed i praksis umulig å gjennomføre.

Hvis boligen du leier har en mangel, har du som leietaker som hovedregel krav på at utleier retter opp feilen eller gir deg et prisavslag. I slike tilfeller er det viktig at leietakere har en reell mulighet

for å sørge for at utleier etterlever pliktene sine. Gjennom vår saksbehandling opplever vi derimot ofte at utleier ignorerer gjentatte varsler og krav fra leietaker.

Husleieloven § 3-8 gir likevel leietakere en mulighet til å holde tilbake leie for å sikre sine krav mot utleier. Ved å deponere leie i samsvar med § 3-8, tar leietaker i bruk et effektivt middel for å sikre kravene sine og samtidig forsikrer seg mot å gi utleier adgang til å si opp eller heve leieavtalen på grunn av manglende betaling. Det gagnar også utleier, som blir

Å holde tilbake leie er en av de mest effektive mekanismene en leietaker har

tilsikret at leietaker fortsatt er betalingsdyktig.

Imidlertid, for å deponere leie i samsvar med loven, må leietaker sette inn beløpet i en konto hos en «finansinstitusjon som har rett til å tilby slik tjeneste i Norge», altså en bank. Jussbuss erfarer at det i dag ikke er noen banker som tilbyr en slik tjeneste, og at leietakere har store problemer med å deponere i samsvar med loven. Dette gjør at en sentral sanksjonsmulighet for leietakere, som allerede står i et skjevt maktforhold over-

for utleier, i praksis ikke er tilgjengelig for dem.

For at deponeringsretten skal være effektiv og reell er det helt essensielt at finansinstitusjoner tilbyr deponeringskonto, noe de ikke har plikt til å gjøre i dag. Dersom bankene ikke tilbyr en slik tjeneste, bør det åpnes for at leietakere har mulighet til å deponere på en ordinær konto. I NOU 2024: 19 Ny Boligleielov er det derimot kun utvalgets mindretall som har foreslått dette. I det tilfellet mindretallets forslag ikke gjennomføres, vil en av leietakeres mest sentrale muligheter til å ivareta sine rettigheter fortsette å være ikke-eksisterende i praksis.

For at retten til å holde tilbake leie ikke skal være illusorisk bør bankene ha en plikt til å tilby en deponeringskonto. Dersom en deponeringskonto ikke er tilgjengelig, bør den nye boligleieloven gjøre det mulig for leietaker å sette beløpet inn på en ordinær konto. Det er avgjørende at leietakere kan utøve sine rettigheter på en trygg og effektiv måte, slik at de ikke blir utnyttet av utleiere. Det å sikre tilgjengeligheten av deponeringskontoer vil skape et mer balansert forhold mellom leietakere og utleiere, som er til fordel for begge parter i det lange løp.

debatt@universitas.no

Akademiaavtalen grønnvasker Equinor

Samarbeidet mellom Universitetet i Oslo og Equinor får oljeselskapet til å framstå grønnere enn de er.



Grønnvasking

Inger Anne Krokeide,
leder i Framtiden i våre hender Oslo studentlag

Nylig foregikk ski-VM i Trondheim med både slaps, regn, triumfer og skandaler. Det var lite vintervær og dårlig skiføre, og et tydelig tegn på at Norge mister flere vinterdager på grunn av klimaendringene. Årsaken er som kjent primært forbrenning av fossile energikilder som olje, kull og gass. Paradokset er at fossilselskapet Equinor sponset ski-VM, selv om virksomheten sterkt bidrar til

klimaendringene.

Det er ikke bare gjennom sportsporten Equinor ønsker å framstå som gode samfunnsaktører. Selskapet bidrar også med 57,5 millioner kroner til forskning ved Universitetet i Oslo i perioden 2024-2028. Midler som Equinor kan trekke av på skatten, samtidig som de får nytte av forskingsresultatene.

Akademiaavtalen mellom Uni-

versitetet i Oslo og Equinor skal styrke forskning innenfor klima- og miljø, og fokusere på områder som klimarisiko og energisystemer, karbonlagring, materialteknologi og politiske prosesser i det grønne skiftet. Avtalen gir inntrykk av at Equinor er en samarbeidspartner som er en pådriver for grønn omstilling. I fjor reduserte derimot selskapet investeringer i flere prosjekter innen fornybar energi. Equinor hevdet at lønnsomheten var for dårlig. Selv om målet om 50 prosent klimakutt innen 2030 står fast, avviker de ambisjonen om at halvparten av investeringene skal gå til fornybar energi- og lavkarbøløsninger innen 2030. Samtidig varslet de at de ville øke produksjonen av olje

og gass med mer enn 10 prosent mellom 2024-2027. Det peker på at selskapet setter økonomisk vinning framfor å skulle stoppe de farlige klimaendringene.

Equinor produserte fornybar. Selskapet er ingen pådriver av det grønne skiftet. Derfor burde heller ikke UiO få det til å fremstå slik. Det ville vært utenkelig å motta

Avtalen gir inntrykk av at Equinor er en samarbeidspartner som er en pådriver for grønn omstilling

Den beste reklamen er den som ikke ser ut som reklame. Sponsing av store idrettsarrangementer eller samarbeid med universiteter får Equinor til å framstå positivt. I 2023 var kun 0,15 av energien

midler fra et tobakkselskap for å forske på forhindring av lungekreft. Da burde ikke forskningen for det grønne skiftet være avhengig av fossilbransjen heller.

debatt@universitas.no

Et rettferdig, inkluderende og solidarisk universitet

Studenter har alltid stått på rett side av historien. Det vil Solidaritetslista kjempe for at vi fortsetter å gjøre.



Studentvalget på UiO

Jihad Al-Mahdi,
leder for Solidaritetslista ved UiO

Snart er det tid for studentvalg, og det er viktig at vi fortsetter å kjempe for de sakene vi har stått sammen om ved Universitetet i Oslo (UiO). Studentene har allerede tydelig markert sitt standpunkt mot urettferdighet, særlig i forbindelse med Israels folkemord i Gaza. Vi kan ikke akseptere at vårt universitet er involvert i en situasjon som bryter med grunnleggende menneskerettigheter. Vi krever at UiO tar en sterkere og tydeligere politisk stilling. Nå, mer enn noen gang, er det avgjørende

at vi står sammen for rettferdighet, solidaritet og et universitet vi kan være stolte av.

Solidaritetslista ønsker å løfte de mange stemmene ved UiO som har engasjert seg i kampen for et fritt Palestina, for inkludering av utvekslingsstudenter og for økt studentvelferd. Vi ønsker å ta dette engasjementet videre inn i studentpolitikken. I lys av dette, har det vært tydelig for oss og mange andre studenter at våre stemmer ikke blir hørt på tilstrekkelig vis. Den lave valgdeltakelsen

er et tydelig symptom på dette. Vi mener at rektoratet må sende et klart signal: Universitetet skal være et demokrati, ikke et byråkrati. Studentenes stemmer må ikke bare høres, men tas på alvor og behandles systematisk. Det må være en reell grunn til å engasjere seg – en tro på at stemmene våre faktisk fører til endring.

Studentpolitikk handler om mer enn bare de sakene som berører oss her hjemme i Norge. Det handler om å vise medfølelse og solidaritet med studenter over hele verden. For oss i Solidaritetslista er dette ikke symbolpolitikk, men konkrete handlinger som mangler i studentpolitikken ved UiO. Vi mener at kampen mot urettferdighet alltid har vært en del av studentbevegelsens historie, og denne tradisjonen er vi stolte av å videreføre.

Det er også viktig å ta avstand

fra populisme og isolasjonisme, ideologier som har fått fotfeste i både USA og deler av Europa. Slike strømninger har ingen plass ved UiO. Å importere ekstreme, amerikanske perspektiver, og hente «Trump talking points» har ingen berettigelse i vår akademiske sfære. Dette er en utvikling vi ikke kan akseptere. Derfor er din stemme ekstra viktig i årets valg –

i verden. Universitetet må stå for akademisk og etisk integritet, og dette krever prinsipielle valg. Olav Elgvin skrev i Khrono 21. mars: «Myndighetene skal ikke tvinge universitetene til å inngå – eller bryte – samarbeidsavtaler, men dersom universitetene selv velger å boikotte institusjoner som bryter internasjonale rettigheter, vil det være et bevis på at academia i

Å hente «Trump talking points» har ingen berettigelse i vår akademiske sfære

for et inkluderende, solidarisk og rettferdig universitet.

For å oppnå reell forandring – og for at vi skal kunne se tilbake på vår tid ved UiO med stolthet – er det avgjørende at universitetet vårt ikke har noen tilknytning til utdanningsinstitusjoner som støtter okkupasjon eller deltar aktivt i krigsforbrytelser. Dette gjelder uavhengig av om det skjer i Palestina, Ukraina eller andre steder

Norge er fritt og selvstendig.»

Historisk sett har studenter alltid stått på rett side av historien – fra motstanden mot Vietnamkrigen til dagens kamp for Gaza. Det er på tide at vi fortsetter denne tradisjonen, og at vi gir vår stemme til de viktige sakene som former vår tid.

debatt@universitas.no

Ukas sitat:

– Jeg begynner å bli en voksen dame, og da har dramatiske ting skjedd i livet ditt med sykdom og død. Dette innebærer ikke det. Jobben min sto ikke på spill engang. Mitt team ville gjerne bli rektoratet ved UiO, men det var ikke liv om å gjøre

Ragnhild Hennem om å ha vunnet rektorvalget ved UiO, Khrono 4. april

Litt glad får du lov til å være da..

Nasjonallbibliotekaren om **stillhet** og arbeid



BRÅK OG FORVIRRING: Nasjonalbibliotekar Aslak Sira Myhre tror at mye av stillheten er å finne i kampen mot fremmedgjøring.

Kulturanalyse

Tekst Aksel Lendin
Foto Eiril Nås Høistad

Hvis du trodde stillheten fantes på biblioteket, så trodde du feil. Nasjonalbibliotekaren har gitt oss beskjed om å lete andre steder.

I tilfelle jeg spaserer inn på en kirkegård, synes jeg at det henger over meg at man skal være stille, for her hviler de døde. Litt ironisk, kanskje. Det var vel ikke egentlig noe dødt menneske som fant på den regelen. Og det var vel ikke heller av hensyn til de døde at man fant den på, men snarere av hensyn til oss selv og vår egen sorg.

Samtidig er det ikke så altfor ille at det råder en slik ro over kirkegården. Dermed blir den et rom i samfunnet hvor man kan finne en helt unik stillhet. Og ikke bare en stillhet i lydlig forstand, men også rent kroppslig. Du skal bevege deg behersket og i et sakte tempo gjennom kirkegården. Du må snakke lavmælt om saker som passer seg. Om minnet av vedkommende under gravsteinen. Eller litt mer universelt om

Var det noen som i 1955 savna en konsulent i livet sitt?

at du synes tiden går for fort, og hvordan vi må huske å gi livet litt oppmerksomhet av og til. Alt i alt skal det ligge en sentimentalitet over adferden din.

Stillhet på biblioteket

Tradisjonelt har jeg tenkt at det samme gjelder på biblioteket. Her er det forøvrig ikke de dodes stillhet du skal respektere. Når de på gravlundene ligger stive og ubevegelige noen meter under bakken, sitter de nå og konsentrerer seg om noe de anser som et veldig viktig og anstrengende arbeid. Hvis du da for eksempel hoster for mye, får du også gjerne beskjed om å oppføre deg i tråd med det som må ligge til rette for at dette høytliggende arbeidet kan gjennomføres.

– Men stillheten på biblioteket er bare en trope. Det er en historisk tradisjon, men ikke en realitet. Deichman, for eksempel, er internasjonalt det mest vellykkede, det mest besøkte og på alle vis det mest moderne folkebiblioteket, og det er alt annet enn stille. Det er med dette formålet man bygger biblioteker i dag. Det stille biblioteket er mer et museum.

Aslak Sira Myhre er nasjonalbibliotekar. Ifølge ham har biblioteket historisk vært preget av en ufrivillig, autoritær stillhet, gjennom pekefingeren til en lærer eller en bibliotekar. Etter andre verdenskrig kommer et lovfestet krav om et folkebibliotek i hver kom-

mune, og Myhre sier at det først er da man begynner å skape det inkluderende biblioteket.

– Da jeg begynte som nasjonalbibliotekar var det stille her. Det vi dermed gjorde for å få bråk på nasjonalbiblioteket, slik at folk skulle føle seg velkomne, var å isolere stillheten istedenfor for å isolere lyden.

– Kan det tolkes som at man bygger ned stillheten til fordel for et mer sosialt bibliotek?

– Du kan si at vi har bygd ned stillheten for at biblioteket skal fylle samfunnsoppdraget sitt. Folkebibliotekene i alle norske kommuner skal først og fremst være et tilbud til alle innbyggerne. Vi skal oppdra unge til å bli kildekritiske lesere, til å søke kultur og dannelse. Dette oppdraget har ikke endret seg. Forskjellen er bare at på 70-tal-

Morgenbladet for litt siden.

– Jeg tror at det som endrer seg er fart og tempo. Og jeg mener ikke at internett i seg selv er det grunnleggende problemet, sier Myhre.

Når internett kombineres med smarttelefoner og sosiale medier, mener Myhre at vi får en tilknytning som øker eksponensielt med den teknologiske utviklingen av disse tingene: en tilknytning til hverandre, kapitalismen, markedet, produkter og informasjon kontinuerlig.

– Det tror jeg gjør oss stressa. Teknologien gjør at rammebetingelsene endrer seg fortere enn vi klarer å tilpasse oss.

Stillhet i arbeid

Om det nå var et voksende behov for stillhet, måtte det komme av at man ikke lenger visste hvor

produksjonsprosessen berettiges gjennom slutføringen av produktet, mens produktet aldri helt kunne fullbyrdes. Denne dobbeltheten blir virkelig idet man søker tilbake til markedet etter produkter som skal dempe støyen som

Det stille biblioteket er mer et museum

nettopp denne markedsstrømmen forvolder. Du går ikke tilbake til grisebingen for å vaske av deg møkka og du leter ikke etter støydempende hodetelefoner for å gjemme deg fra markedsstrøm-

sett at staten kunne skrudd av internettet mellom bestemte klokkeslett i døgnet.

– Selv hadde jeg foretrukket at vi skruer av internettet mellom klokka seks om kvelden og seks om morgenen. Staten bestemmer.

– Kunne man ikke istedenfor undersøkt de materielle betingelsene for at folk kan ha et meningsfylt arbeid, ikke bare gjennom håndverk på fritiden, men primært i hverdagen?

– Det hadde vært veldig fint. Sånn sett er kamp mot fremmedgjøring på et vis også kamp for stillhet. Siden besteforeldrene mine gikk inn i arbeidslivet tidlig på midten av 1900-tallet har teknologien endret seg revolusjonerende. Vi har blitt ekstremt mye mer effektive på alle nivåer.

På den andre siden av den stadig økende effektiviteten i samfunnet, sier Myhre at arbeidslivet står uforandret. Åttetimers arbeidsdag kom på 1920-tallet som et svar på den russiske revolusjonen. Siden er den kuttet med en halvtime.

– Effektiviteten i teknologien, og produktiviteten i samfunnet er ekstremt høy. Likevel jobber vi like mye og er stressa hele veien. Vi har klart å skape et arbeidsliv som reproducerer en følelse av nødvendighet som er så tyngende at folk blir deprimerte og får angst og er bekymra for alt rundt seg, samtidig som det vi gjør tidvis er helt unødvendig. Det må vi gjøre noe med.

Stillhet i latskap

«Åh, latskap, kunstens og de edle dyders mor, bli balsam for menneskehetens lidelser» skrev Paul Lafargue i *Retten til Latskap*, utgitt i 1883. Lafargues tanke var at latskapen måtte være en allmenn egenskap, og ikke forbeholdes et lite knippe mennesker.

– Nå har vi sagt at hvis du ikke er i arbeid, er du bare et halvt menneske. Du skal være friskere og friskere for å fungere i arbeidslivet, også sitter vi og er konsulenter for hverandre. Var det noen som i 1955 savna en konsulent i livet sitt? spør Myhre.

Poenget hans er at samfunnet har skapt flere yrker som bare står i relasjon til hverandre.

– Alternativet til det er ikke å fortelle folk at de er meningsløse og ikke har utdanning. Alternativet er å jobbe jævlig mye mindre. Hvis du spør meg om veien til stillheten, både den metafysiske og den fysiske stillheten, er mitt svar arbeidslivet.

universitas@universitas.no



STILLE!: Biblioteket skal kanskje ikke ta ansvar for stillheten, men på takterassen utenfor kontoret til Myhre var det nokså fredelig allikevel.

let gjorde ikke biblioteket jobben sin like godt som i dag: den gangen brukte ca 25 prosent av befolkningen biblioteket, mot 50 prosent i dag.

Stillhet i bevegelse

Dessuten kan det tenkes at stillheten på biblioteket er noe ganske likegyldig for de fleste uansett. Går du inn i et av bibliotekenes fremdeles stille rom, der man, som Myhre sier, har valgt å «isolere stillheten», vil du plutselig legge merke til at det bare er et fåtall som egentlig lytter til den. Forøvrig er hodetelefonene på som om stillheten ikke hadde noen egenverdi lenger. «Verden blir noe vi må beskytte oss mot, med støydempende hodetelefoner», skrev Grete Brochmann i

man skulle lete etter den. Antagelig sviner stillheten hen i et samfunn og en produksjonsmåte hvor alt handler om slutføringen og ferdigstillingen av et evig produkt. Her jobber man for å være ferdig-jobbet, og leser for å bli ferdig-lest. Enkelte omdanner selv sexen til et produksjonsmiddel. Et lite punkt på en liste som man skal selge til middagsgjes-

men.

– En annen metode som jeg ser at mange velger, inkludert meg selv, er håndverk. Jeg tror at noe av bakteppet for denne håndverksbølgen, enten det er ølbrygging, snekring, veving eller strikking, er opplevelsen av at du er fremmedgjort i arbeidet ditt. Det er så mye bullshit-arbeid som du innerst inne aner at ikke betyr noen ting.

Å produsere noe med hendene og å være tilstede under hele prosessen mener nasjonalbibliotekaren har en verdi i seg selv.

– Jeg tror også at noe av dette handler om at du må konsentrere deg over tid. Antagelig må vi selv lære oss å finne stillheten på denne måten, gjennom å adaptere til den nye teknologien.

Likevel skulle han aller helst

Sånn sett er kamp mot fremmedgjøring på et vis også en kamp for stillhet

tene sine: *bodycount-liste*. Se på bodycount-lista mi.

Ikke helt overraskende må det på et eller annet tidspunkt oppstå en fremmedgjøring når hele

Anmelderredaktør: **Oscar Grimstad**
oscar.grimstad@gmail.com 41 11 08 90

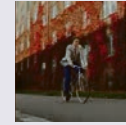
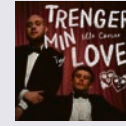
Oscar Grimstad, anmelderredaktør

ANMELDELSER

Universitas anbefaler

**Slug Boys – Sleep Forever**
Nok en sinna innertier fra sneglegutta!**JONA - What are!?!?**
En Amy Winehouse-aktig låt.
Flotte greier!

Universitas advarer

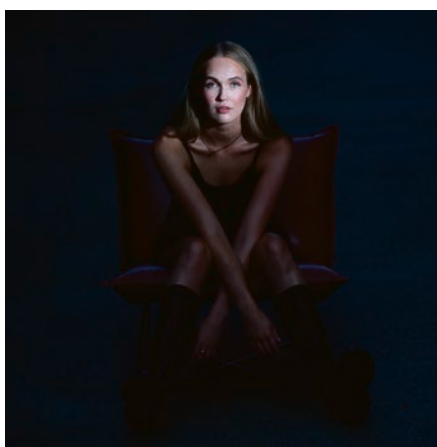
**Zimmerman – Ta med deg døra**
Det er for lengst gått inflasjon i norske såpeballader – trenger vi enda en fløtepus i den allerede skjøre popfaunaen?**lille Caesar, Tyr - Trenger min love**
Nå tar jeg Tyren ved hornene: Dette suger balle. Ren tortyr!

Singel:

Søt butikkmusikk

Yngvils håndbagasje burde blitt stoppet i sikkerhetskontrollen.

Håndbagasje

Hvem: Yngvil
Sjanger: Pop
Plateselskap: Grappa musikkforlag

SINGELCOVER: YNGVIL

«Håndbagasje» innledes med en Bjørn Eidsvåg-lignende instrumental: lett vise-klimpring på gitaren og en drømmende melodi. Istedenfor eks-prestens slitne røst, åpner Yngvil låta med en lys og lett vokal. En fin kontrast til tekstens tematikk. «Håndbagasje» preges av en eksplisitt tekst med et klart budskap. Med refrenget «Så jeg håper at du tenker deg om neste gang du sier til noen at de bærer på for mye dritt» og «Jeg håper at du tar deg sammen og at du kanskje forstår at det å bære tungt har gjort meg sterk» gir Yngvil tydelig beskjed: Slutt å trekk meg ned når jeg uttaler meg. Selv om tematikken er nokså banal, gir artistens kjappe og lyse stemme det en ekstra snert.

Flere skrur nok opp lyden dersom låta spiller på P3 når de kjører til og fra sin 9-5.

Jeg vil nok ikke være en av dem. Selv om elementene som er med på å lage sangen er fine, blir resultatet for min del en sang av typen som summer i bakgrunnen i en klesbutikk. Mens låten utspiller seg, venter jeg på at den skal by mer på seg selv, men jeg klarer ikke ta fatt i noe vesentlig som peker seg ut. Versene virker nokså gjentakende og resultatet blir en litt flat og forglemmelig låt.

Selma Omdal
anmeldelser@universitas.no

Kaotisk kjærlighet

I'm ready for love får meg til å ville rive ut hjertet mitt og gi det til artisten.

I'm ready for love

Hvem: Ea Othilde
Sjanger: Indie
Plateselskap: Kokeplate

SINGELCOVER: EA OTHILDE

Søte vokaler svømmer i et hav av riff, myke fiolinstryk og trommebråk i Ea Othildes låt «I'm ready for love». Den innledes med rolige, repetitive gitar-toner og en myk stemme. Dette blir en jevn melodi som låten faller tilbake på mellom sine støyete refreng. Allerede her kjenner jeg at det rykker ivrig i rockefoten. Mot slutten trappes stemningen opp for fullt med tunge trommeslag og robot-lignende gjengklang i vokalen. Er jeg nok pils nede, har jeg mest sannsynlig gått fra harmløs fotvriking til nokså lugubre dansetrinn innen låten er ferdig.

Dette er en mosh pit-appellerende låt som lett kan spilles foran et oppspilt publikum på Chateau Neuf. Den reflekterer

den søte, brutale og kaotiske forelskelsen man roter seg inn i et par ganger gjennom livet. Til tider kan man høre en svak fiolin, et mykt, romantisk preg som smykker seg med frekk tekst som «I tear up my heart // I throw it around // I'm ready for love». Ellers er ikke teksten i seg selv særlig spennende, men den flyter fint med alle lydene som sømløst blendes inn i sangen.

Selma Omdal
anmeldelser@universitas.no

Plate:

Debutalbum man drømmer om

Det EDEL gjør på SAMBUCUS er dritbra, men de skulle gjerne gjort mer.

Håndbagasje

Hvem: EDEL
Sjanger: Pop/Indie
Plateselskap: Main Artery

Det er ytterst få artister som klarer å slå spikeren på hodet i sin første albumutgivelse. EDEL tilhører denne lille sirkelen av dem som klarer det. SAMBUCUS er et fabelaktig album som spiller på styrkene til denne duoen av siddisdamer.

Platen kombinerer lyder fra indie, soul, pop og rock for å få et utrolig stilig uttrykk som består fra første til siste låt.

Før jeg går inn på hva EDEL gjør for at albumet er såpass bra, må jeg gi en shoutout til de ofte glemte heltene som har produsert denne plata. Isak Kittilsen og Tarjei Egge-Hoveid har all grunn til å være stolte over hva de har vært med å lage her, det er et kunstverk av en produksjonsjobb.

Så skal det sies at EDEL også har vært med i produksjonsprosessen.

Det er i det hele tatt en ufattelig talentfull gjeng som har jobbet på dette albumet. Gitorsoloen på «Limbo» er utført av noen som åpenbart kjenner instrumentet sitt utrolig godt, og jeg krysser fingrene for at jeg hører mer av vedkommende i populærmusikken snart.

Ikke bare er EDELS to medlemmer knallgode til å synge, men stemmene deres klinger spesielt fint sammen. Sangene bærer preg av at det er to vokalister som har tenkt ut måter å inkludere begge på sangene, og det funker som regel skambra.

«Green Fields» er den desidert beste sangen på albumet, med en elektrisk (både metaforisk og bokstavelig) gitarspilling, vakre stemmer, både i kor og lead, og en trommebeat som bare kan defineres som smakfull. Fantastisk.

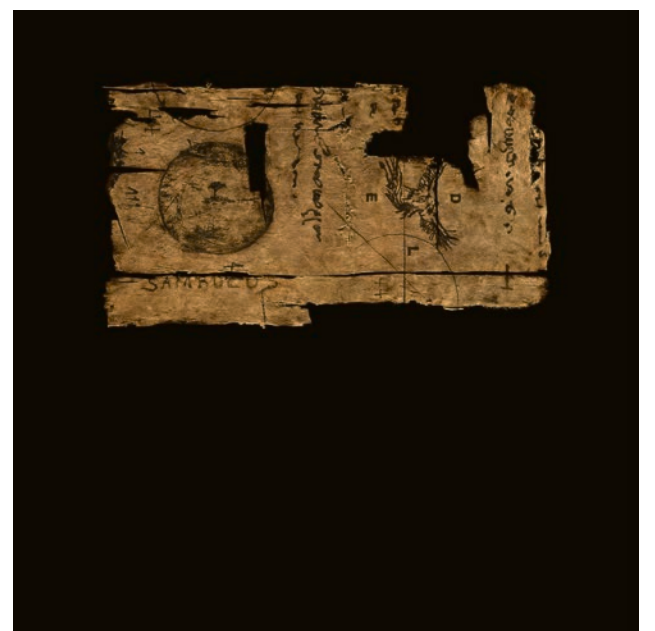
Noe av det jeg savner på albumet, er en mer interessant tematikk i lyrikken. Det er såklart ikke nødvendig å bli høylitterær, men det er stadig mye fokus på kjærlighetssanger og bad bitch anthems som faller litt flate når tekstene også blir småteite og

klisjefylte.

Strofen «You are my favorite feeling» fra sangen «My Love» holder for eksempel ikke standarden som dette albumet fortjener.

Det at albumet har en så klar sound er helt supert, men jeg skulle ønsket meg mer variasjon fra sang til sang. Mye av det kan høres ganske likt ut, og det gjør at man dessverre kan gå litt lei etter hvert. Det finnes avbrekk såklart: på tittelsangen «Sambucus» flexer EDEL sine melodiske kvaliteter, og viser at de ikke trenger ord for å vekke følelser. Det er dritfett. «Your Eyes» og «Mirage» skiller seg også ut med å være mer floaty ballader, men jeg savner fortsatt en viss variasjon. EDEL har knallgod dybde, og jeg tror at de har mer bredde enn det de viser frem.

Albumet er likevel kruttsterkt, og jeg



ALBUMCOVER: EDEL

gleder meg til å høre hva EDEL finner på neste plate de gir ut. De skal dessuten spille på John Dee 23. april, der tar jeg meg nok turen.

August Søreide
anmeldelser@universitas.no

Ukas anbefaling

Legg på Svøm!

Befinner du deg i bakrusens mørke innsjø? Glir øyelokkene igjen på lesesalen? Eller trenger du et friskt pust mot hele kroppen? Hopp i havet! Et bad gir livsgnist og smaker eventyr. Da jeg tok årets første bad forrige uke var det som å bli født på ny, og alt grumset jeg har båret på gjennom vinteren forsvant. I tillegg til snikskryt-muligheter gir et bad en god dose endorfin og et smil om munnen. Kan hende får du til og med påfyll av energi, som selvsagt bør brukes på intensivt

pratete prat i solen utenfor lesesalen! Snart kryper UV-indeksen mot bikini-i-parken-nivå, så smør deg med solkrem, og tålmodighet – vurder å gå fra vettet, det er tross alt vår! Og la alle synder vaskes ned i Oslofjordens grumsete dyp. Når du kommer opp for luft er livet lysere, og mens du hakker tenner og slår knute kan du se framover og ringe din mor: hun savner deg.

Laura Vaagland, journalist i Universitas



Hvem: Studenter i vinterdvale
Hva: Forfriskende svømmetur Hvorfor: Få livsgnisten tilbake

Ukas advarsel

Fråts er sannelig en dødssynd

Denne helgen befant jeg meg gratis på Scandic Hotel Sarpsborg (ikke spør hvorfor), til glede for min tynne studentlommebok. Det som ikke var gledelig, var det faktum at jeg da ville måtte kjøpe mye mat ute, grunnet kjøkkenmangel på hotellrommet. Som den fattige studenten jeg er, ønsket jeg for all del ikke å bruke de siste kronene mine på gatekjøkken i Sarpsborg, og så på en alternativ løsning. Den sagnomsuste frokostbuffeen lar deg spise til du sprekker på starten av

dagen, og de har jo masse digg jeg vanligvis ikke tar meg råd til. Dette kan jeg sikkert leve av hele helgen, tenkte jeg naivt. Både lørdag og søndag morgen startet med å meske meg som en bjørn som skal i hi, men helgen endte med tårer, svette og fosterstilling. Det er en grunn til at man spiser flere måltider om dagen. Pakk heller en matpakke, så sparer du magen din for det harde arbeidet og kroppen for mye smerte.

Miles Herman Flikke, journalist i Universitas



Hvem: Fattige studenter på hotell
Hva: Fråtseri på frokostbuffeen Hvorfor: Magesmerter uten like

Bok:

Renessansefeminint delir

Runa Borch Skolsegs *Renessansefeminin horror* er en blomstrende feberdrøm full av lidenskapelig opprør.

Renessansefeminin horror

Hva: Roman
Forlag: Kolon
Sider: 199

Renessansefeminin horror er akkurat like fargesprakende og sanselig overveldende som det knalloransje omslaget lover. I sin herlige potpurri av en roman dropper Skolseg sjangerkravene og blander poesi og skuespill, Gilmore Girls, Hegel og Melville, internettsspråk og virtuose, lyriske vendinger. Den overflatefikserte, eklektiske boka er som en god poplåt: utrolig fengende og sammensatt av en million ulike elementer du vet du har hørt om før, et eller annet sted. Men summen er alt annet enn en lettfordøyelig Håkan Hellström-ballade.

Hovedpersonen er forfatterspiren Ops, som fikk navn etter sin egen fødsel: «Jeg kom til verden ved en ulykke, og ulykken har fulgt meg siden. 320 babyer rant ut av min mors fitte den dagen solen gikk i retrograd og månen ble rød. Himmelen var mørk og stormfull da min far bøyde seg ned mellom min mors bein og jeg sklei ut på den siste bølgen av blod». Ops føler seg tom helt til hun forstår at hun er den neste store renessansefeminine poeten. Hun sender lederen Kybele postkort der hun spør om å få bo i de renessansefeminines slott: «Castel of passion». De renessansefeminine utgjør et slags feministisk søsterskap som idoliserer overdådige klesuttrykk, tung sminke, romanikk og filosofi. På slottet vasker Ops gulv, henger i biblioteket, går tur i hagen og skogen, og knytter bånd til de andre renessansefeminine. Etter en storslått fest sklir stemningen av rosenrød feminin fellesskapstilværelse over i en mørk og angstfylt «dagen derpå». Gjennom en serie frydefulle, sprø Monty Python-aktige tvister viser Skolseg seg som en original, vital skribent.

Et annet spennende grep er passasjene der Ops vender seg mot leseren. Vi får følge Ops idet hun forsøker å holde selvtiliten på et nivå som muliggjør videre arbeid på den Nye store renessansefeminine romanen. Den får ofte en knekk etter kommentarene fra «Castel of Literature», som tilsynelatende representerer den etablerte kultureliten. I romanen gjør Ops opprør mot litteraturslottet, samtidig som hun søker å få innpass der. Mens hun blir ved med å sende inn kapitler, fortsetter hun å ignorere korreksjonene og kritikken de sender henne som svar, og hun holder på sin renessansefeminine, formløse stil. Ops' skriveprosess ser ut til å sammenfalle med forfatterens. På den måten utgjør hennes fortellerstemme en metatekstuell dimensjon, slik at kampen ikke bare foregår på et handlingsplan, men også gjennom boken selv.

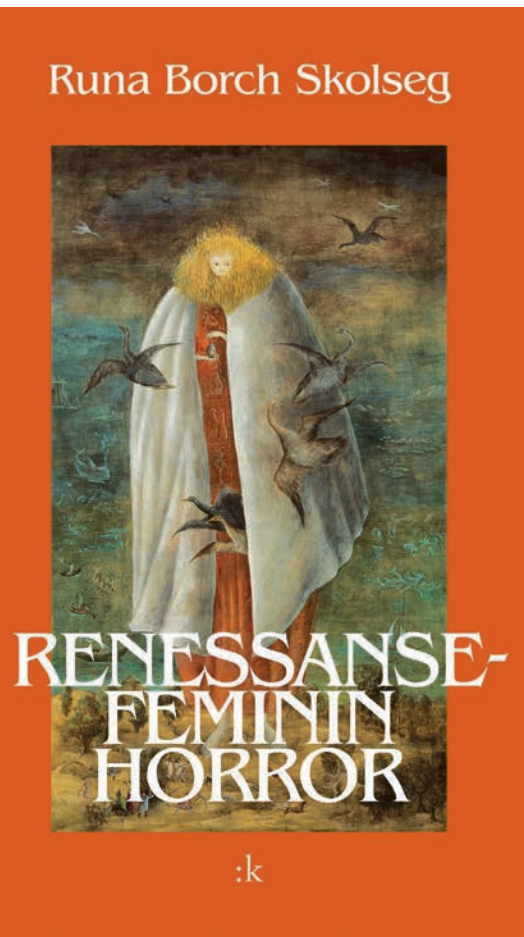
Pornohorror og renessansehorror

Skolseg har bakgrunn som dramatiker, og både Shakespeare og «Porn Horror Musical» som gikk på Vega scene i fjor vår føles som relevante referanser for det tydelig intertekstuelle verket hennes. Mens «Daddyene» i den absurde pornomusikalen var mest opptatt av å putte overdimensjonerte silikontisser i stedøtrene sine, er «Daddyene» i Skolsegs horrorroman mer utpekulerte, men minst like dominansglade. For Skolseg ser en «Daddy» ut til

Det er et velkjent, finurlig triks å ta argumentene ut av munnen til motstanderen og inn i din egen. Jeg vil ikke etterape litteraturredaddyene, men jeg kommer ikke rundt at når jeg leser denne boken føles det i blant litt som å høre en fire-åring fortelle om dagen sin på inn- og utpust. Det er en smule utmattende å følge den ulogiske, vimsete hoppingen fra et inntrykk til et annet. Skolseg har en fri holdning til språket som stort sett føles frisk og morsom, men romanen er også hakket for referanserik. Referansene dukker opp på løpende bånd, og det å skaffe seg oversikt over alle sammen ville vært både tidkrevende og meningsløst når svært få av dem egentlig brukes til noe mer enn billedlig krydder. Den skamløse namedropingen føles mest som et kaotisk Pinterest-board av kulturopplevelser og ideer. Ops sier det kanskje best selv: «Stemningen på biblioteket lurer meg til å tro at jeg behersker fordyppelsens kunst, men sannheten er at jeg elsker overflater og er overflatens filosof som akkurat nå skriver på overflatens poetologi som ikke skjuler noe, men som avslører alt».

En regelbrytende kaosedemonstrasjon?

Bokens mange overflater er virkelig interessante speil som reflekterer noe sant. Det er fristende å skrive at det opprørske budskapet drukner litt i den overveldende fargerike bildekollasjen, som i og for seg er morsom og vakker og flott. Skal du ha med deg folk på et litterært opprør mot det forbundne og formel-aktige, kan du ikke uten videre si farvel til leseren og snakke over hodet på dem. Hvis boken krever en utholdenhet av leseren som bare kan oppnås gjennom mye leseerfaring, blir vel det vel neppe et folkelig opprør Skolseg leder mot kultureliten – men så var det kanskje heller ikke det som var poenget. De nyanserte skildringene av det umulige ved å trosse noen samtidig som du er avhengig av dem og må jobbe innenfor deres system føles likevel trefende. Det såre strevet med å bevare kampviljen og troen på eget prosjekt tross motstand fra det bestående stråler gjennom sidene, sammen med flommen av kreativitet og skriveglede som utsondres fra Skolseg. Romanen er et så forfriskende originalt og rart tilskudd at bebreidelsene stort sett preller av. Og hvis opprøret ligger i å frigjøre seg fra språklige og sjangermessige strukturer, er Runa Borch Skolsegs prosjekt utvilsomt fullendt.



BOKOMSLAG: KOLON

å være en med makt til å bestemme og påvirke andres sinn gjennom språket. De regjerer med diskursen, ikke dildoen, selv om makten deres også har røtter i det seksuelle: «Du reproduserer vold når du skriver bekymringsfritt om ditt renessansefeminine liv, og det første trinnet for å rette opp det defekte som spøker i skriften din, slik jeg spøker i dere om natten, er å skrive romanen din som en ekte renessansefeminine poet», forklarer Kybele. Hun råder henne videre til ikke å høre på daddyene i «Castel of Literature», som «lever i forestillingen om at hvis det er kunst, må det ha form, og at formen kan perfektioneres». Om Ops tar til seg dette rådet får vi ikke vite, men Skolseg virker i alle fall til å ha hørt etter. På godt og vondt.

Kulturkalender uke 17 & 18

24/4 Filmvisning: Lasse & Geir

Den viktigste og «beste» norske kultklassikeren som er laget. Filmen om de to småkriminelle og ufordragelige tenåringsene Lasse og Geir er en eneste lang sitat-maskin, hvor gullkorn kastes ut over en lav sko. En snodig, hysterisk morsom og ganske dårlig film, som like fullt er verdt å se. Men dersom du ikke orker å dra helt ned til Cinemateket, kan du alltid taste inn «Lasse & Geir Busstur» i søkefeltet på Jutub – syv minutter med gutta er som regel en passelig dose.

Hvor: Cinemateket
Når: 24. april kl. 18



26-27/4 Loppemarked -bonanza

Loppis er poppis. Såpass begynner å gå opp for meg. Helgen 26.-27. april kan du finne billige skatter og røverkjøp på følgende barneskoler: Årvoll, Bekkelaget, Bestum, Bjølsen, Bygdøy, Grefsen, Hasle, Huseby, Korsvoll, Lilleaker, Ljan, Løren, Marienlyst, Nordpolen, Rødtvet, Sagene, Smestad og Voksen skole.

Som alltid er det lurt å komme tidlig. Vel møtt!

Hvor: Rundt omkring i byen
Når: 26.-27. april



4/5 Saklig søndag: Mor og datter Hjort

Med et halvt års mellomrom fikk både Line Normann Hjort og mor Vigdis Hjort påvist en brystkreft-diagnose. Sammen har de skrevet boken «Kul i brystet», hvor leseren får følge dem i behandlingsforløpet og i den doble rollen som både pasient og pårørende. Det er en bok som anbefales, og antagelig også et foredrag som er verdt å få med seg. Studentprisen ligger sist jeg sjekket på sytti spenn.

Hvor: Litteraturhuset
Når: 4. mai kl. 13



Sunniva Michaelsen Jacobsen
anmeldelser@universitas.no

